

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2026-03-02

Vilnius

VADOVO PRANEŠIMAS

Teisingumo ministerijos veikla, orientuota į žmogaus teisių apsaugos užtikrinimą, tarptautinių įsipareigojimų vykdymą, nacionalinio saugumo stiprinimą ir modernios, visuomenės pasitikėjimą stiprinančios teisinės aplinkos kūrimą, 2025 metais leido pasiekti pozityvių rezultatų ir reikšmingą pažangą teisingumo srityje.

Siekdama, kad nacionalinė teisinė sistema ir toliau atitiktų Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) standartus, Teisingumo ministerija, atstovaudama Lietuvai EŽTT ir koordinuodama šio teismo sprendimų įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu, pasiekė geriausią rezultatą EŽTT sprendimų vykdymo srityje – per metus užbaigta beveik 60 proc. vykdymo priežiūroje buvusių bylų. Tai – reikšmingas proveržis, kelis kartus viršijantis ankstesnių metų vidurkį. Šie rezultatai patvirtina atsakingą Lietuvos požiūrį į tarptautinių įsipareigojimų vykdymą.

Nuosekliai laikytasi Europos teisės principų užtikrinant vienodą žmogaus teisių standartų taikymą visoje Europos erdvėje ir stiprinant nacionalinių bei tarptautinių institucijų bendradarbiavimą.

Nacionalinio saugumo stiprinimo kontekste svarbu paminėti inicijuotas teisinio reglamentavimo priemonės, kurios sudarys prielaidas taikyti baudžiamąją atsakomybę už neteisėtą Lietuvos piliečių dalyvavimą užsienyje vykstančiuose ginkluotuose konfliktuose, Lietuvos strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros sunaikinimą ar sugadinimą, neteisėtą dalyvavimą užsienio specialiųjų tarnybų veikloje ir išplės baudžiamojo persekiojimo galimybes už tokio pobūdžio veikas. Šios priemonės leis užtikrinti tinkamą atsaką į nusikaltimus besikeičiančioje geopolitinėje saugumo situacijoje, geriau pasirengti atremti išpuolius, nukreiptus prieš Lietuvos nacionalinio saugumo interesus.

2025-aisiais imtasi stiprinti ir plėsti pirminės teisinės pagalbos prieinamumą bendradarbiaujant su šalies universitetais. Taip sudarytos galimybės studentų praktikai, pirminės teisinės pagalbos prieinamumo plėtrai.

Stiprinant pagalbos teikimo suimtiesiems ir nuteistųjų resocializacijos procesus pasirašyta sutartis su Lietuvos Vyskupų Konferencija dėl sielovados paslaugų teikimo laisvės atėmimo vietose. Numatyta, kad sielovadinį palydėjimą vykdys ne tik kapelionai, bet ir jų asistentai, taip užtikrinant didesnę emocinį palaikymą suimtiesiems ir nuteistiesiems.

2025 metais pasirašyta Lietuvos bausmių vykdymo sistemos kolektyvinė šakos sutartis laikytina vienu reikšmingiausių teisingumo srities pasiekimų. Joje numatytos plačios socialinės garantijos visam Lietuvos probacijos tarnybos ir Lietuvos kalėjimų tarnybos personalui.

Praėjusiais metais imtasi iniciatyvų siekiant mažinti administracinę naštą gyventojams ir verslui, stiprinti viešojo sektoriaus lyderystę įgyvendinant skaitmeninę transformaciją, centralizuotą skaitmeninės politikos formavimą ir elektroninių valdžios paslaugų plėtrą.

Esu tikra, kad tęsiant šias ir įgyvendinant naujas iniciatyvas ir toliau bus siekiama tvarių ir visuomenei naudingų sprendimų, prisidėsiančių prie šalies stabilumo, saugumo ir teisinio tikrumo užtikrinimo.

Rita Tamašunienė
Lietuvos Respublikos teisingumo ministrė

I SKYRIUS STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

1 lentelė. Strateginių tikslų poveikio rodikliai

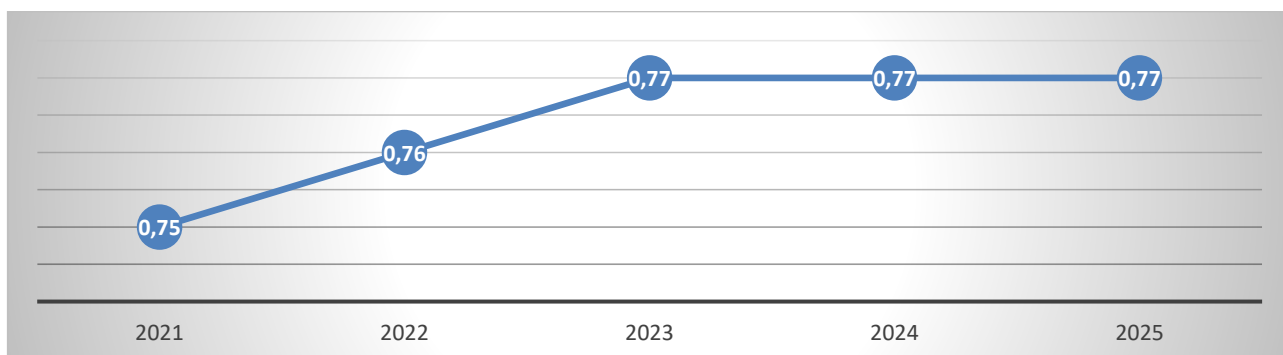
Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės					Siektina poveikio rodiklio reikšmė 2026 metais	Duomenų šaltinis
	2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai	2025 metai		
1	2	3	4	5	6	7	8
NPP-08 Didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą							
Teisės viršenybės indeksas (balai)	0,75	0,76	0,77	0,77	0,77	0,77	Pasaulio bankas
NPP-01 Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą ¹							

Strateginis tikslas – NPP-08 Didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą

Efektyvus, skaidrus, įtraukus ir atskaitingas viešasis valdymas ir teisės viršenybė yra vienos iš esminių sąlygų, užtikrinančių ilgalaikę šalies ekonominę ir socialinę pažangą bei piliečių pasitikėjimą valstybe ir viešuoju sektoriumi. Teisingumo ministerija visa savo veikla siekia, kad teisės sistemoje būtų visapusiškai įgyvendinti teisingumo, žmogaus teisių ir laisvių apsaugos ir kiti konstituciniai principai, kad būtų užtikrintas asmens pasitikėjimas valstybe ir teise, kad būtų plėtojama pagarbos Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams kultūra. Veiksminga ir efektyvi teisės sistema sudaro sąlygas mažinti korupciją, užtikrinti valstybės funkcijų vykdymą, atitinkantį pilietinės visuomenės lūkesčius ir padeda užtikrinti visuomenės ir valstybės darnų (efektyvų) vystymąsi.

Strateginio tikslo *Didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą* įgyvendinimo teisingumo ministro valdymo srityse rezultatus 2025 m. galima vertinti teigiamai. *Teisės viršenybės indekso* 2025 m. reikšmės yra 0,77 balo, šio rodiklio Lietuvos statistika 2025 m. išliko tokiame pačiame lygyje kaip ir 2024 m. bei 2023 m., be to pastebima gerėjo tendencija ilgesnėje perspektyvoje – nuo 2021 m. indeksas pakilo nuo 0,75 iki 0,77. Teisės viršenybės indeksas, vienas iš kiekvienais metais Pasaulio banko skelbiamo Pasaulio viešojo administravimo rodiklio indikatorių, parodančių kaip šalys laikosi visuotinių teisinės valstybės principų. Jis atspindi asmenų pasitikėjimą ir paklusimą socialinėms normoms, labiausiai apima šias sritis: korupcijos nebuvimas, vyriausybės galios suvaržymai, atvira Vyriausybė, pagrindinės teisės, tvarka ir saugumas, teisės aktų vykdymas, civilinė teisė, baudžiamoji justicija. Tai bendro pobūdžio, plačios apimties rodiklis, parodantis valstybės teisinės sistemos padėtį, kaip valstybėms pavyksta užtikrinti teisės viršenybės principo laikymąsi, tad šio rodiklio gerėjimui svarbus visų valstybės institucijų (tiek Vyriausybės, tiek teismų, policijos) tinkamas darbas.

1 paveikslas. Teisės viršenybės principo įgyvendinimas, balai

Duomenų šaltinis: Pasaulio banko duomenys, [WJP Rule of Law Index | Lithuania Insights](#).

¹ Šiam tikslui įgyvendinti Teisingumo ministerijai priskirtas tik vienas uždavinys (NPP 1.10) ir vienas rodiklis (NPP 1.10.1), todėl šioje dalyje NPP 1 tikslo rodikliai nenurodomi ir tikslo pasiekimo aprašymas neteikiamas (aprašomi tik uždavinio rezultatai, žr. prie programos 03-001 Teisės sistema)

Taip pat iš esmės buvo pasiekti ir pažangos uždavinių, už kurių įgyvendinimą atsakinga Teisingumo ministerija (*Didinti teisingumo sistemos efektyvumą ir veiksmingumą* ir *Didinti bausmių vykdymo sistemos efektyvumą*), rezultatai ir planuotos poveikio ir rezultato rodiklių reikšmės. Šių pažangos uždavinių rezultatų aprašymai pateikti dalyje „Programų aprašymas“.

II SKYRIUS PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

2025 m. Teisingumo ministerija vykdė dvi funkcijų programas: 13-001 Teisės sistema ir 13-002 Bausmių sistema ir vieną valdymo programą – Teisingumo ministerijos valdymo programą.

2 lentelė. Valstybės veiklos srityse įgyvendinamos programos, pažangos ir tęstinės veiklos uždaviniai, jų asignavimai ir kitos lėšos bei poveikio rodikliai

Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskaitant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvykdymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasiekimo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
		2025 metais	2025 metais	2025 metais		2023 metais	2024 metais	2025 metais	2025 metais	2025 metais	2026 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01	Teisingumas	165 330,1	157 107,1	95,0	2 767,7							
13-001	Teisės sistema	37 224,4	31 150,4	83,7	0,0							
13-001-08-01 P	Didinti teisingumo sistemos efektyvumą ir veiksmingumą											
E-13-007-08-01-03	Didžiausias apylinkių teismų darbo krūvio nuokrypis nuo apylinkės teismų darbo krūvio vidurkio, proc.					18	10,7	17	7,9	215	11	20
E-13-007-08-01-04	Per 12 mėnesių nuo teismo nagrinėjimo pradžios įsiteisėjusių teismo sprendimų dėl sunkių ir labai sunkių nusikaltimų dalis, proc.					79	84	87	81,3	93,4	87	90
E-13-001-08-01-06	Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos organizavime ir (ar) teikime dalyvaujančių subjektų ir paslaugų gavėjų, palankiai vertinančių sistemą, dalis, proc.					91	86	89	90	101	90	90
13-001-01-10 P	Skatinti intelektinės nuosavybės kūrimą ir naudojimą											
R-13-001-01-10-01-01	Lietuvos subjektų registruojamų pramoninės					n/d	n/d	52	n/d	-	54	66,7

	nuosavybės objektų skaičius vienam mlrd. Bendrojo vidaus produkto (BVP)											
13-001-11-01 T	Užtikrinti Teisingumo ministerijai pavestų funkcijų įgyvendinimą	10 777,2	6 400,7	59,4								
R-13-001-11-01-01	Institucijų atstovų, teigiamai įvertinusių teisinės išvadas, dėl kurių išvengta netinkamo teisinio reguliavimo, dalis, proc.					95,2	96	96	98	102		
13-001-11-02 T	Užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą	5 345,0	5 333,2	99,8								
R-13-001-11-02-01	Vidutinė vartojimo ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka trukmė, dienomis					42	60	59	45	124		
R-13-001-11-02-02	Vartotojų, kurie kreipiasi su prašymu dėl savo pažeistų teisių gynimo, naudodamiesi Vartotojų teisių informacine sistema (VTIS), dalis, proc.					66,7	65	70	72,6	104		
13-001-11-03 T	Tinkamai registruoti išimtinės teises į pramoninės nuosavybės objektus ir informuoti visuomenę apie pramoninės nuosavybės apsaugą	4 694,2	3 471,9	74,0								
R-13-001-11-03-01	Teigiamai vertinančių VPB teikiamas paslaugas, jų prieinamumą bei aptarnavimo kokybę naudotojų, dalis, proc.					93	93	94	94	100		
13-001-11-04 T	Tinkamai tvarkyti registrų duomenis	578,0	391,6	67,8								
R-13-001-11-04-01	TM valdomų registrų ir IS duomenų, teikiamų					96,3	96	97	96,2	99		

	automatiniu būdu, dalis, proc.											
13 -001-11-05 T	Užtikrinti palankesnes sąlygas tinkamai ginti pažeistas teises ar įstatymų saugomus interesus	11 751,0	11 560,9	98,4								
R-13-001-11-05-01	Apklaustų paslaugų gavėjų, teigiamai vertinančių Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos teikiamas paslaugas, jų prieinamumą bei aptarnavimo kokybę apklaustų paslaugų gavėjų, dalis, proc.					88,7	88	89	90	101		
R-13-001-11-05-02	Prašymų dėl antrinės teisinės pagalbos suteikimo ir advokato parinkimo ar paskyrimo bei antrinės teisinės pagalbos teikimo metu gautų kitų prašymų ar pranešimų, pateiktų per TEISIS, dalis nuo visų VGTPT gautų prašymų dėl antrinės teisinės pagalbos suteikimo ir advokato parinkimo ar paskyrimo bei antrinės teisinės pagalbos teikimo metu gautų kitų prašymų ar pranešimų (proc.)					-	75	80	84	105		
13-001-11- 06 T	Gerinti atliekamų teismo ekspertizių (tyrimų) kokybę ir diegti naujus tyrimo metodus ir technologijas	4 079,0	3 992,1	97,9								
R-13-001-11-06-01	Teismo ekspertizių ir kitų ekspertinių tyrimų išvadų kategoriškumas, proc.					96,7	96,3	96,4	97,2	101		

1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso	37 224,4	31 150,3	83,7									
iš jo:	29 818,8	28 731,4	96,4									
1.1. valstybės biudžeto lėšos												
1.2. bendrojo finansavimo lėšos												
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos												
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos	7 405,6	2 418,9	32,7									
2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)												
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos												
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos												
Iš viso 13-001 programai (1 +2 + 3+ 4)	37 224,4	31 150,3	83,7									
13-002	Bausmių sistema	119 248,6	117 581,3	98,6	2 767,7							
13-002-08-01 P	Didinti teisingumo sistemos efektyvumą ir veiksmingumą	-	-	-								
E-13-002-08-01-01	Lietuvos laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų skaičius 100 tūkst. gyventojų					158	150	149	155	96	147	140
13-002-08-02 P	Didinti bausmių vykdymo sistemos efektyvumą	2 767,7,0	2 767,7	100	2 767,7							
E-13-002-08-02-01	Asmenų, per dvejus metus nuo paleidimo grįžusių į laisvės atėmimo vietas, dalis, proc.					22,7	30,3	21,6	32,1	67,3	21,6	19,8
13-002-12-01 T	Užtikrinti optimalią bausmių vykdymo sistemos veiklą	116 480,9	114 813,6	98,6								
R-13-002-12-01-01	Probacijos veiksmingumo lygis (atlikusių bausmę, baudžiamojo poveikio priemonę ir įvykdžiusių					78,4	82	82,5	85,3	103		

	probacijos sąlygas asmenų dalis), proc.											
R-13-002-12-01-02	Asmenų, kurie laisvės atėmimo bausmę atlieka ne pirmą kartą dalis nuo bendro laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų skaičiaus,.					61,5	59	58	65,3	112		
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso		119 248,6	117 581,3	98,6	2 767,7							
iš jo:												
1.1. valstybės biudžeto lėšos		118 723,0	117 057,8	98,6								
1.2. bendrojo finansavimo lėšos		2,1	1,8	85,7								
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos		11,9	10,1	84,9								
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos		511,6	511,6	100								
2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)												
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos												
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos												
Iš viso 13-002 programai (1 +2 + 3+ 4)		119 248,6	117 581,3	98,6	2 767,7							
13-003	Teisingumo ministerijos valdymo programa	8 857,1	8375,4	94,6								
13-003-13-01 T	Užtikrinti politikos formavimą ir jos įgyvendinimo organizavimą teisingumo ministro valdymo srityse	8 857,1	8 375,4	94,6								
R-13-003-13-01-01	Įvykdytų Vyriausybės programos priemonių dalis, kaupiamieji procentai					46,15	100	100	n/d	n/d		
R-13-003-13-01-02	Vyriausybės 2025–2028 m. teisėkūros plano vykdymas, kaupiamieji procentai					82	100	100	n/d	n/d		

1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso	8 857,1	8 375,4	94,6								
iš jo:	8 857,1	8 375,4	94,6								
1.1. valstybės biudžeto lėšos											
1.2. bendrojo finansavimo lėšos											
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos											
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos											
2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)											
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos											
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos											
Iš viso 13-003 programai (1 +2 + 3+ 4)	8 857,1	8 375,4	94,6								
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso	165 330,1	157 107,1	95,0	2 767,7							
iš jo:	157 398,9	154 164,6	97,9	2 767,7							
1.1. valstybės biudžeto lėšos											
1.2. bendrojo finansavimo lėšos	2,1	1,8	85,7								
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	11,9	10,1	84,9								
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos	7 917,2	2 930,5	37,0								
2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)											
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos											
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos											
Iš viso 13 valstybės veiklos sričiai (1 +2 + 3+ 4)	165 330,1	157 107,0	95,0	2 767,7							

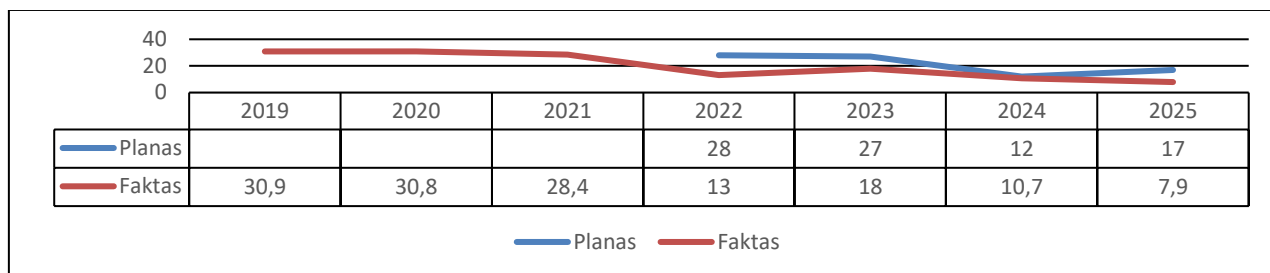
Programa 13-001 Teisės sistema

Pažangos uždavinys – 13-001-08-01 P Didinti teisingumo sistemos efektyvumą ir veiksmingumą

Šiuo uždaviniu siekiama didinti teisingumo sistemos efektyvumą, veiksmingumą, teisingumo prieinamumą ir visuomenės pasitikėjimą teismais – atsisakyti teismams nebūdingų funkcijų ir kartu mažinti ir balansuoti teismų darbo krūvį, užtikrinti operatyvų teisingumo grandinės darbą, skatinti alternatyvių ginčų sprendimo būdų naudojimą, stiprinti pasitikėjimą vartotojų apsaugos sistema, efektyvinti teisinių institucijų darbą ir teikiamas paslaugas. Pažymėtina, kad 2025 m. finansavimas šio pažangos uždavinio priemonėms nebuvo skirtas, todėl didžiausią įtaką uždavinio poveikio rodikliams turėjo teisėkūros iniciatyvos ir veiksmai atliekami įgyvendinant tęstines veiklas.

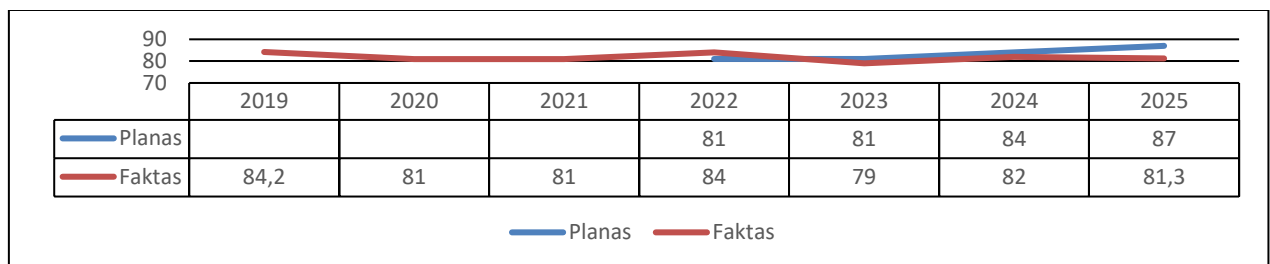
Šio uždavinio pažanga atspindi žemiau pateikiami stebimi krypties rodikliai ir pažangos priemonių rezultato rodikliai. Du rodikliai yra susiję su teismų darbu.

2 paveikslas. E-13-007-08-01-03 Didžiausias apylinkių teismų darbo krūvio nuokrypis nuo apylinkės teismų darbo krūvio vidurkio, proc.

Duomenų šaltinis: Nacionalinės teismų administracijos duomenys

3 paveikslas. E-13-007-08-01-04 Per 12 mėnesių nuo teismo nagrinėjimo pradžios įsiteisėjusių teismo sprendimų dėl sunkių ir labai sunkių nusikaltimų dalis, proc.

Duomenų šaltinis: Lietuvos teismų informacinė sistema (LITEKO)

2025 m. pagerėjo rodiklio, susijusio su tolygiu darbo krūvio paskirstymu teismams, reikšmė – lyginant su 2024 m. didžiausias apylinkių teismų darbo krūvio nuokrypis nuo apylinkės teismų darbo krūvio vidurkio sumažėjo 2,8 procentinio punkto ir sudarė 7,9 proc. (2 paveikslas), Rodiklio gerėjimui, tikėtina, turėjo įtakos 2023 m. parengti ir priimti teisės aktų pakeitimai dėl teismų veiklos efektyvinimo, kurių pirmas etapas įsigaliojo 2024 m. sausio 1 d., likusi pertvarka įsigaliojo 2024 m. liepos 1 d. ir 2025 m. sausio 1 d. Įvykdžius reformą apjungtos apylinkių teismų ar jų rūmų veiklos teritorijos, atsisakyta neefektyvios infrastruktūros, taip optimizuojant finansinių išteklių valdymą teismuose ir sudarant prielaidas pagerinti teisingumo vykdymo kokybę. Priimti Civilinio proceso kodekso pakeitimai leidžia didžiąją dalį bylų, apylinkės teismuose nagrinėjamų rašytinio proceso tvarka (apie 30 tūkst. arba 21 proc. visų gautų civilinių bylų skaičiaus), automatizuotai paskirstyti visiems apylinkių teismams, įvertinus teismų krūvį. Tokiu būdu atsirado galimybė suvienodinti didžiųjų šalies miestų apylinkių teismų ir regioninių teismų darbo krūvius ir sudarytos prielaidos užtikrinti vienodo greičio teisingumą asmenims tiek miestuose, tiek regionuose.

2025 m. palyginti su 2024 m. per 12 mėn. nuo teismo nagrinėjimo pradžios įsiteisėjusių teismo sprendimų dėl sunkių ir labai sunkių nusikaltimų dalis sumažėjo 0,7 procentinio punkto, tačiau išliko didesnė lyginant su 2023 m. faktine rodiklio reikšme (3 paveikslas).

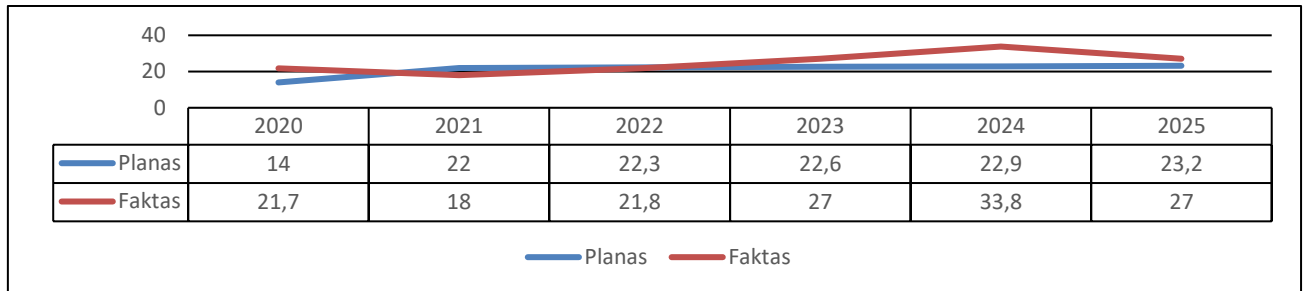
Teismų reforma ir anksčiau priimti sprendimai, leidžiantys sumažinti krūvį, tenkantį Lietuvos teismams, tolygiau paskirstyti apylinkių ir apygardų teismams tenkantį darbo krūvį, sukuria prielaidas

spartesniam, efektyvesniam bylų nagrinėjimui, o tuo pačiu ir didinti teisingumo sistemos veiksmingumą bei pasitikėjimą teismais.

Uždavinio poveikio rodiklio E-13-002-08-01-01 **Lietuvos laisvės atėmimo vietų įstaigoje laikomų asmenų skaičius (100 tūkst. gyventojų)** aprašymas pateikiamas prie programos 13-002 *Bausmių sistema* aprašymo.

Pažangos uždavinio „Didinti teisingumo sistemos efektyvumą ir veiksmingumą“ įgyvendinimas taip pat matuojamas ir Lietuvos vartotojų teisių apsaugos indeksu, kuris atspindi vartotojų teisių apsaugos situaciją Lietuvoje. Rodiklio vykdymo dinamika pateikta 4 *paveiksle*.

4 paveikslas. R-13-001-08-01-08-01 Lietuvos vartotojų teisių apsaugos indeksas

Duomenų šaltinis: *Reprezentatyvios 2025 m. Lietuvos gyventojų nuomonių tyrimo apklausos duomenys*

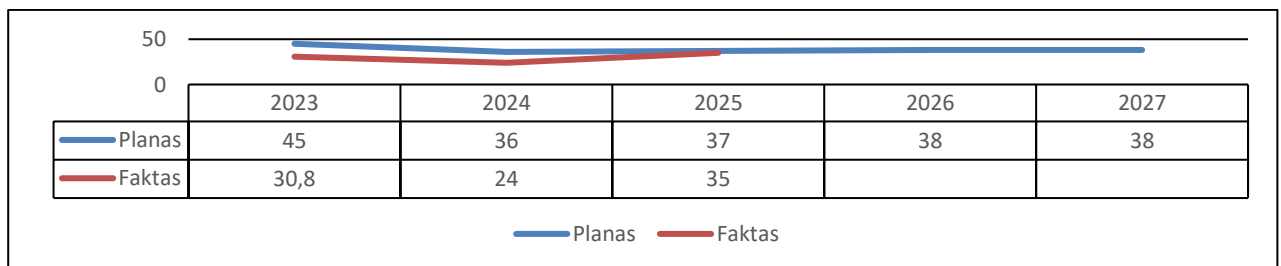
Remiantis Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau – VVTAT) užsakymu atliktos reprezentatyvios 2025 m. Lietuvos gyventojų nuomonių tyrimo apklausos duomenimis rodiklis trečius metus iš eilės viršijo planuotą reikšmę ir išliko pakankamai aukštas, tačiau palyginti su 2024 m. jo reikšmė sumažėjo. Šis indeksas apskaičiuojamas pagal specialią formulę, apimančią kitų indeksų reikšmes. 2025 m. ženkliai sumažėjo vartotojų aktyvumo indeksas, sumažėjo Lietuvos vartotojų teisių apsaugos sistemos vertinimo, vartotojų teisių pažeidimų bei vartotojų informuotumo indeksai, o tai lėmė reikšmingą bendro vartotojų apsaugos indekso reikšmės sumažėjimą.

Pažangos uždavinio įgyvendinimui didelę įtaką daro ir tęstinės veiklos uždavinių įgyvendinimas.

Tęstinis uždavinys – 13-001-11-02 T Užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą

Per 2025 m. ne teismo tvarka VVTAT išnagrinėjo 5 197 vartojimo ginčus, taikiai išspręsti – 1 840, t. y. 35 proc. (5 *paveikslas*). Planuota rodiklio reikšmė nepasiekta, tačiau palyginti su 2024 m., rodiklio reikšmė padidėjo net 9 procentiniais punktais ir priartėjo prie siektinos reikšmės. Pagrindinė priežastis, dėl kurios sunku pasiekti planuojamą rodiklio reikšmę – verslo nenoras aktyviai dalyvauti ginčo nagrinėjime, laikantis pozicijos, jog vartotojo reikalavimai nepagrįsti, laukimas VVTAT galutinio vartojimo ginčo sprendimo ne teismo tvarka iš esmės. Nuoseklios VVTAT specialistų pastangos, konsultacijos ir švietimo priemonės lėmė rodiklio reikšmės pagerėjimą palyginus su 2024 m., t. y. reguliarių susitikimų su verslo subjektų atstovais, veikiančiais baldų, batų sektoriuose, įvairių vartotojams skirtų platformų valdytojais (UAB Kesko Senukai Lithuania, UAB Kesko Senukai Digital, platformomis Pigu.lt, Bolt, Treatwell ir kt.) organizavimas, kurių metu teikiama visa būtina informacija apie vartojimo ginčų nagrinėjimą ne teismo tvarka, dažniausiai pasitaikančias problemas, vartotojų nurodomus jų teisių pažeidimus ir teisinį reguliavimą.

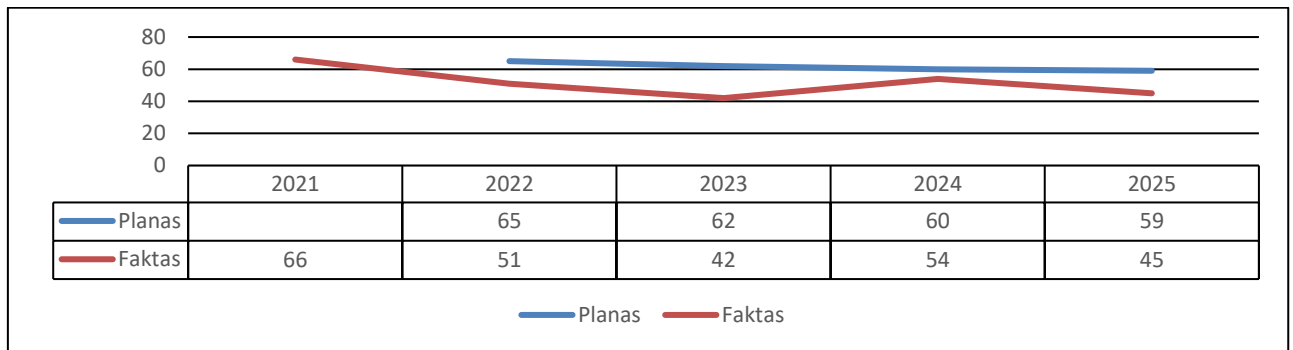
5 paveikslas. R-13-001-11-02-01-01 Taikiai išspręstų vartojimo ginčų, išnagrinėtų ne teismo tvarka, dalis, proc.

Duomenų šaltinis: *Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos duomenys*

2025 m. vidutinė vartojimo ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka trukmė buvo 45 dienos (*6 paveikslas*) ir palyginti su 2024 m. sumažėjo 9 dienomis. Nepaisant didelio vartotojų prašymų išnagrinėti vartojimo ginčų ne teismo tvarka skaičiaus, toliau išlaikoma mažesnė nei numatyta vidutinė vartojimo ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka trukmė. Šį rodiklio reikšmės viršijimą lemia ginčų nagrinėjimo proceso VVTAT skaitmenizavimas (didžioji dalis vartotojų teikia prašymus Vartotojų teisių informacinėje sistemoje (toliau – VTIS)) (*7 paveikslas*), todėl paprasta nurodyti pašalinti trūkumus ir kt.), sklandus darbo organizavimas ginčų skyriuose, nusimatant terminų ir procedūrų laikymąsi kaip vieną iš svarbiausių veiklos vertinimo rodiklių, darbuotojų specializacija konkrečiose vartojimo ginčų srityse bei jų profesionalumas, nuolatinis žinių tobulinimas.

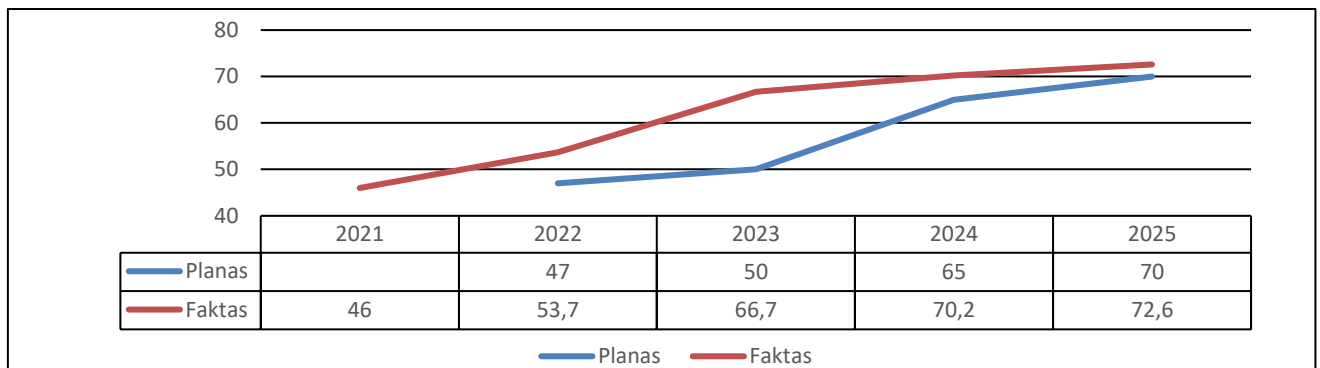
6 paveikslas. R-13-001-11-02-01 Vidutinė vartojimo ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka trukmė, dienomis

Duomenų šaltinis: Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos duomenys

2025 m. užregistruota 11 712 vartotojų prašymų, iš jų 8 508 (72,6 proc.) pateikti per VTIS. VTIS pradėta naudoti 2022 m. sausį. Sistemos naudojimas toliau aktyvėjo. Auganti ir viršyta rodiklio reikšmė rodo, kad tokios sistemos poreikis pasiteisino.

7 paveikslas. R-13-001-11-02-02 Vartotojų, kurie kreipiasi su prašymu dėl savo pažeistų teisių gynimo, naudodamiesi Vartotojų teisių informacine sistema (VTIS), dalis, proc.

Duomenų šaltinis: Vartotojų teisių apsaugos tarnybos duomenys

Stiprindama vartotojų apsaugą elektroninės prekybos srityje, VVTAT tęsė interneto svetainių patikras. 2025 m. patikrinta 332 interneto svetainės, kuriose siūlomos vartojimo prekės ir (ar) paslaugos. Vykdam stebėseną, 256 svetainėse buvo nustatyti neatitikimai teisės aktų reikalavimams, iš kurių dažniausi: nėra pateikta privaloma kontaktinė informacija, numatyti nuotolinės sutarties atsisakymo teisės apribojimai, nenurodytas vartojimo ginčų neteisminio sprendimo subjektas. 222 svetainės pašalino nurodytus neatitikimus.

2025 m. VVTAT atliko ir kitas stebėsenas: transporto priemonių stovėjimo aikštelių paslaugų teikimo srityje; stebėseną dėl maisto ir nealkoholinių gėrimų srityje veikiančių ūkio subjektų reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme nustatytiems reikalavimams; stebėseną dėl aprangos ir avalynės prekybos įmonių skleidžiamos informacijos atitikties Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatyme numatytiems reikalavimams; nuotolinės prekybos stebėseną dėl laisvalaikio, sporto ir turizmo prekių kainų pagal Civilinio kodekso taisyklę dėl mažiausios per 30 dienų taikytos kainos. Atlikus stebėsenas, komercinės veiklos subjektams pateiktos rekomendacijos, o didžioji dalis komercinės veiklos subjektų, atsižvelgdami į pateiktas rekomendacijas, pašalino nustatytus trūkumus. Naudinga informacija vartotojams ir verslininkams buvo platinama įvairiais kanalais: VVTAT tinklalapyje, socialinių tinklų paskyrose, teikiant komentarus žiniasklaidai, dalyvaujant projektuose („Verslo žinių“ projektas

„Ižvalgos verslui 2026“). VVTAT darbuotojai taip pat organizavo mokymus bei teikė konsultacijas verslininkams. Parengta atmintinių aktualiomis temomis (prieinamumo reikalavimai, pirkimas socialiniuose tinkluose, informacijos teikimas e-turistas sistemoje ir pan.). Organizuoti seminarai įvairiomis temomis bei įmonėms individualiai, paskelbti mokomieji vaizdo įrašai.

Reprezentatyvios 2025 m. Lietuvos įmonių apklausos duomenimis, beveik visi (99 proc.) apklausti verslininkai žino apie VVTAT. Palyginti su praėjusiais metais, padaugėjo teigiamai vertinančių VVTAT veiklą bendrai (nuo 74 iki 79 proc.) ir jos teikiamą informaciją (nuo 70 iki 78 proc.), tačiau šiek tiek sumažėjo teigiamai vertinančių bendradarbiavimą sprendžiant vartojimo ginčus (nuo 62 iki 58 proc.) ir teigiamai vertinančių pažeidimų nagrinėjimą (nuo 48 iki 45 proc.). Padaugėjo verslininkų, manančių, kad yra pakankamai arba greičiau pakankamai informuoti apie vartotojų apsaugą (nuo 56 proc. iki 60 proc.). Tai panašus rezultatas per pastaruosius penkis metus. VVTAT ir toliau vykdys bei stiprins nuoseklų verslininkų švietimą bei konsultavimą.

Europos vartotojų centras (toliau – EVC) Lietuvoje 2025 m. gavo 2423 informacinius paklausimus apie vartotojų teises Europoje (kai pardavėjas / paslaugos teikėjas registruotas kitoje Europos Sąjungos šalyje, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje). 2025 m. iš Europos vartotojų sulaukta 2810 skundų (skundų skaičius padidėjo 47 proc., palyginti su 2024 m.); 76 proc. skundų išnagrinėti teigiamai (vartotojo naudai), tačiau dar daug skundų yra nagrinėjama. Tai lėmė ne tik EVC teisininkų pastangos, bet ir vartotojų atsakingumas išsaugant visus reikiamus pirkimo dokumentus ir įrodymus. EVC skiria ypatingą dėmesį Lietuvoje reziduojančių vartotojų informavimui ir švietimui apie vartotojo teises perkant iš kitos Europos valstybės. Europos Komisijos atliktos ECC-Net tinklo apklausos duomenimis 88 proc. Lietuvos vartotojų, kurie kreipėsi į tinklą pagalbos, 2025 m. EVC teikiamas paslaugas, jų prieinamumą bei aptarnavimo kokybę vertino teigiamai.

Vykdamas ne maisto produktų rinkos priežiūrą per 2025 m. Lietuvos rinkoje atlikti 2628 ne maisto gaminių ir paslaugų patikrinimai, kurių metu patikrinti 10955 gaminių ir paslaugų tipai. 1777 patikrinimų metu 8190 gaminių tipų (74,76 proc.) atitiko nustatytus saugos ir kokybės reikalavimus.

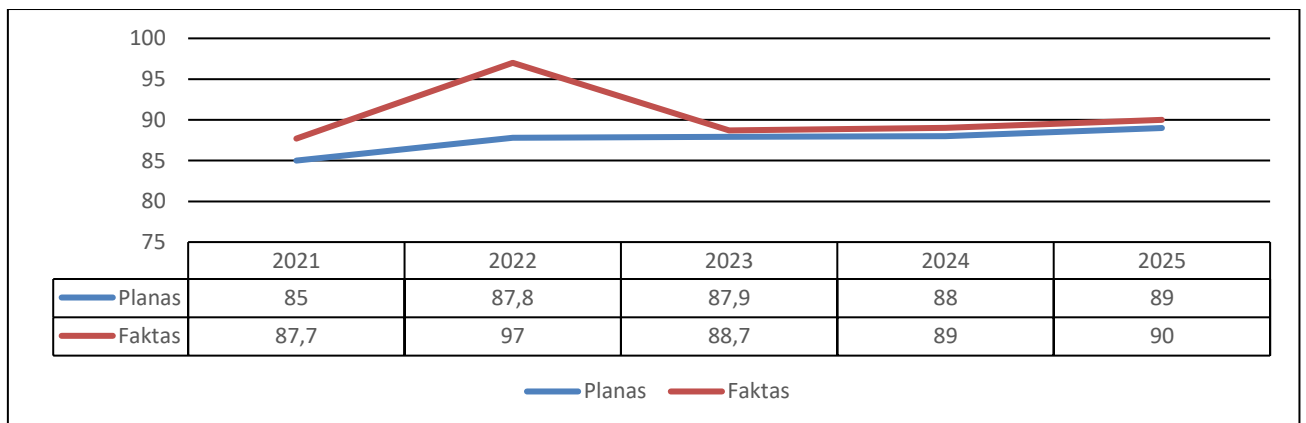
Vadovaujantis Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu ir įgyvendinamaisiais teisės aktais buvo vykdoma kelionių organizatorių, kelionių agentūrų, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjų, klasifikuojamų apgyvendinimo paslaugų teikėjų (viešbučių, motelių, svečių namų ir kempingų) ir neklasifikuojamų apgyvendinimo paslaugų teikėjų veiklos priežiūra.

Pažangos uždavinio poveikio rodiklio E-13-001-08-01-06 Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos organizavime ir (ar) teikime dalyvaujančių subjektų ir paslaugų gavėjų, palankiai vertinančių sistemą, dalis, proc. skaičiavimo keičiant Nacionalinio pažangos plano rodiklių rinkinį buvo atsiakyta.

Pažangos uždavinio Didinti teisingumo sistemos efektyvumą ir veiksmingumą pasikeitimui poveikį daro ir tęstinės veiklos uždavinių įgyvendinimas.

Tęstinis uždavinys – 13-001-11-05 T Užtikrinti palankesnes sąlygas tinkamai ginti pažeistas teises ar įstatymų saugomus interesus

8 paveikslas. R-13-001-11-05-01 Apklaustų paslaugų gavėjų, teigiamai vertinančių Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos teikiamas paslaugas, jų prieinamumą bei aptarnavimo kokybę, dalis, proc.

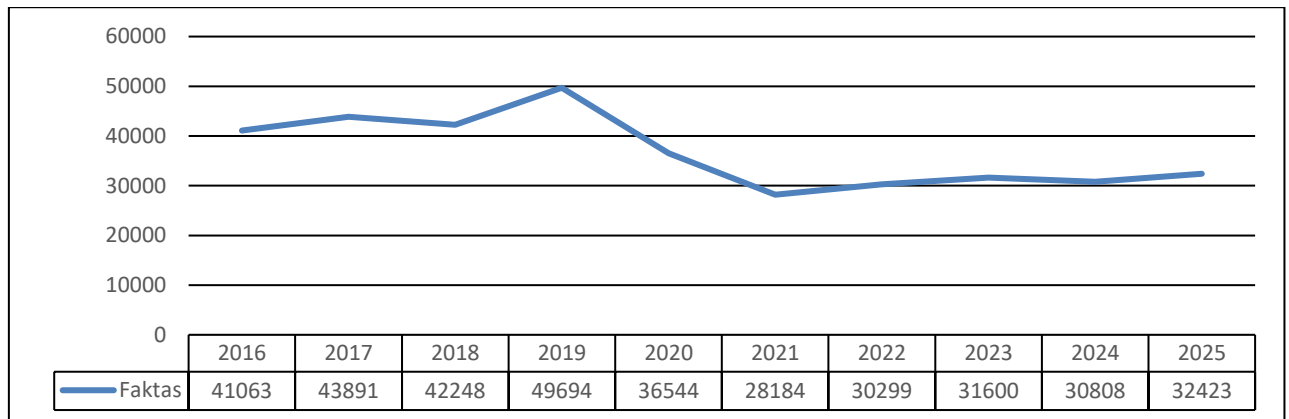
Duomenų šaltinis: Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos duomenys

Valstybė garantuoja asmenims pirminę teisinę pagalbą, antrinę teisinę pagalbą ir valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją. Pirminė teisinė pagalba – tai teisinės informacijos, teisinių konsultacijų teikimas,

valstybės ir savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų rengimas, nesudėtingų procesinių dokumentus tam tikrais klausimais rengimas. Pirminės teisinės pagalbos teikimą užtikrina savivaldybės. 2025 m. pirminė teisine pagalba pasinaudojo 34697 asmenys (2024 m. – 37279 asmenų). Palyginti su 2024 m. pirminės teisinės pagalbos apimtys sumažėjo 6,9 proc.

Antrinė teisinė pagalba – tai valstybės garantuojama advokato pagalba: dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas bylose, įskaitant vykdymo procesą, išankstinį ginčų sprendimą ne teisme, bei bylinėjimosi išlaidų atlyginimas.

9 paveikslas. Asmenų, pasinaudojusių antrine valstybės garantuojama teisine pagalba, skaičius

Duomenų šaltinis: Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos duomenys

2025 m. antrine teisine pagalba pasinaudojo 32423 asmenys, tai asmenys, kuriems antrinė teisinė pagalba paskirta esant būtinojo gynėjo/įgaliotojo atstovo dalyvavimo pagrindams (20431), ir asmenys, pasinaudoję antrine teisine pagalba, kuomet Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba (toliau – VGTPT) priėmė sprendimą teikti antrinę teisinę pagalbą (11992). Palyginti su 2024 m. valstybės garantuojama antrine teisine pagalba pasinaudojusių asmenų skaičius išaugo 5,2 proc. Antrinės teisinės pagalbos apimtys 2025 m. išaugo dėl padidėjusio asmenų, kurie kreipėsi dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo, skaičiaus (atitinkamai VGTPT priėmė 7,3 proc. daugiau sprendimų dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo). Būtinojo gynėjo/įgaliotojo atstovo paskyrimų skaičius išaugo 4,1 proc.

VGTPT 2025 m. gauta mažiau skundų dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo kokybės – 2 (2024 m. – 4), kas sudaro 0,02 proc. nuo sprendimų suteikti antrinę teisinę pagalbą skaičiaus (2024 m. – 0,04 proc.). 2024 m. 90 proc. paslaugų gavėjų teigiamai vertino VGTPT teikiamas paslaugas, jų prieinamumą bei aptarnavimo kokybę (8 paveikslas).

Vienu svarbiausių 2025 m. VGTPT veiklos prioritetų buvo valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistemos pokyčiai, ypatingą dėmesį skiriant advokatų, teikiančių šias paslaugas, kompetencijų stiprinimui. Buvo toliau organizuojami specializuoti mokymai, skirti praktiniams gebėjimams, reikalingiems dirbant su specialiomis bylomis, ugdyti. Mokyme dalyvavę advokatai buvo rengiami atstovauti nepilnamečius nukentėjusiuosius baudžiamosiose bylose, atsižvelgiant į nusikalstamos veikos pobūdį – nusikalstamas veikas žmogaus sveikatai, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai, dorovei – bei į nukentėjusiųjų savybes (pvz., amžių, lytį), taip pat darbui bylose dėl nesąžiningai pareikšto nepagrįsto ieškinio, kuriuo siekiama pakenkti asmens vykdomai visuomenės informavimo ar kitokiai su viešojo intereso tenkinimu ar gynimu susijusiai veiklai, atstovaujant pranešėjus ar jų šeimos narius bylose, susijusiose su šių asmenų interesų apsauga, atstovaujant asmenis bylose dėl neteisėtai išvežto ar laikomo vaiko grąžinimo pagal 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvenciją dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų. Tikimasi, kad tokių mokymų organizavimas bus investicija į paslaugų kokybę ir realią teisinės pagalbos naudą jos gavėjams.

Tęsiant skaitmenizacijos ir procesų modernizavimo kryptį, 2025 metais buvo vykdomi TEISIS informacinės sistemos vystymo darbai, orientuoti į sistemos funkcionalumo gerinimą.

Mediacija

Siekiami skatinti Lietuvos gyventojus pasirinkti tokį ginčo sprendimų būdą, suteikiantį galimybes išsaugoti pagarbius tarpusavio santykius, vykdyti savanoriškai priimamus susitarimus, taip pat sumažinti teismų darbo krūvį, taupyti privačių asmenų, valstybės biudžeto lėšas, skiriamas ginčų sprendimui teisme.

2025 m. jau veikė Teisingumo ministerijos inicijuoti mediacijos paslaugų teikimo teisinio reguliavimo patobulinimai, kai buvo nustatytos 8 (vietoje 6) iš valstybės biudžeto lėšų apmokamas valandos, skirtos mediacijai vykdyti, taip pat efektyvesni ginčo šalių įtraukimo į privalomąją mediaciją mechanizmai, kai į mediacijos procesą ginčo šalių kviečia ne Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba, o pats

mediatorius, kuris gali suteikti aiškesnę informaciją apie mediaciją, geriau atskleidžia mediacijos proceso naudą. 2025 m. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba gavo 8752 prašymus (2024 m. – 8394 prašymus) dėl privalomosios mediacijos vykdymo, iš jų 7928 atvejais buvo priimti sprendimai skirti mediatorių, tai sudaro 90,6 proc. nuo visų gautų prašymų. 2025 m. nuo pradėtų ir vykdytų mediacijų, kurių skaičius buvo 5555, 3013 atvejų ginčai baigėsi taikiai, tai sudaro 54 proc. (2024 m. – 51 proc.).

Mediacijos procesų skaičius teismuose 2025 m. – 1095.

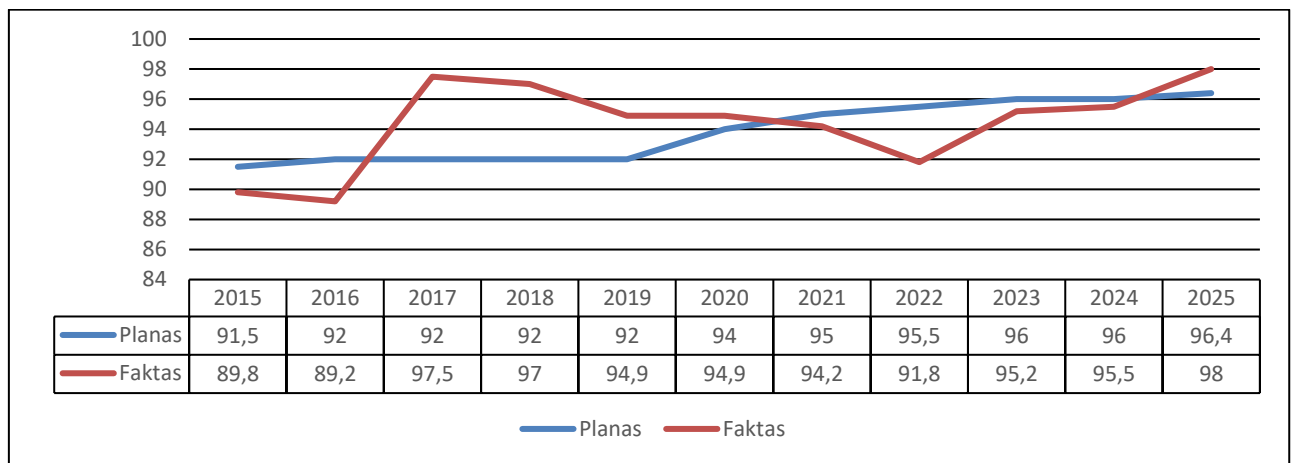
Tęstinis uždavinys – 13-001-11-01 T Užtikrinti Teisingumo ministerijai pavestų funkcijų įgyvendinimą

Viena iš pagrindinių priemonių, užtikrinant teisės sistemos darną, teisės aktų tarpusavio suderinamumą, teisės aktų kokybę, yra Teisingumo ministerijos pagal kompetenciją teikiamos išvados dėl kitų institucijų parengtų teisės aktų projektų. Teisingumo ministras yra atsakingas už tai, kad Vyriausybės inicijuoti teisės aktų projektai sklandžiai integruotųsi į egzistuojančią nacionalinę teisės sistemą, o tuo pačiu, kad pati teisėkūros procedūra būtų optimali, efektyvi, leidžianti užtikrinti priimamų sprendimų kokybę ir atitiktų konstitucinio teisinės valstybės principo reikalavimus. Teisingumo ministerijos kompetencija teisėkūros srityje yra labai plati, atsižvelgiant į teisingumo ministro valdymo sritį „Nacionalinės teisinės sistemos plėtra“.

Teisingumo ministerija jau tryliktus metus iš eilės atliko institucijų, dėl kurių teisės aktų projektų buvo teiktos teisinės išvados, atstovų apklausą. Apklausiant respondentus siekiama išsiaiškinti, ar gautos teisinės išvados buvo naudingos rengiant teisės aktų projektus, ar pateiktos išvados buvo argumentuotos ir išsamios, ar teisinėse išvadose teikiami pasiūlymai dėl teisės technikos tobulinimo yra aiškūs ir konstruktyvūs, ar atsižvelgiama į teikiamas pastabas ir kt.

2025 m. išvadų rodiklio įvertinimo lygis pakilo ir buvo labai aukštas – 98 proc. (palyginti su praėjusiais metais išaugo 2,5 procentinio punkto) institucijų atstovų teigiamai vertino Teisingumo ministerijos išvadas dėl jų rengtų teisės aktų projektų) (*10 paveikslas*).

10 paveikslas. R-13-001-11-01-01 Institucijų atstovų, teigiamai įvertinusių teisinės išvadas, dėl kurių išvengta netinkamo teisinio reguliavimo, dalis, proc.

Duomenų šaltinis: Teisingumo ministerijos duomenys

Teisingumo ministerijos specialistai nuolat kelia savo kompetenciją, gilina žinias, kad galėtų pateikti kompetentingas išvadas, taip pat rengia metodinę medžiagą ir teikia metodinę pagalbą kitų institucijų kolegoms, rengiantiems teisės aktų projektus.

Per 2025 m. Teisingumo ministerijos specialistai parengė 1021 teisinės išvadas dėl kitų institucijų pateiktų teisės aktų projektų, šiek tiek mažiau nei praėjusiais metais (2024 m. – 1047, 2023 m. – 997). 2025 m. parengtų išvadų skaičius rodo, kad Vyriausybės pastangos stabilizuoti teisėkūros procesus, mažinti teikiamų teisės aktų pakeitimų skaičių pasiteisino tik iš dalies ir bendras teikiamų teisės aktų projektų skaičius sumažėjo neženkliai. Teisinių išvadų pateikimo laiku kriterijaus faktinė reikšmė 2025 m. sumažėjo iki 70,7 proc., 2024 m. buvo 83,3 proc. Rodiklis sumažėjimą nulėmė instituciniai organizaciniai pasikeitimai metų eigoje.

Svarbiausi veiklos rezultatai

Teisės aktų pakeitimai antstolių ir notariato veiklos srityse

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijas ir siekiant reglamentuoti seniūnų notarinių veiksmų atlikimą, Lietuvos Respublikos teisingumo ir vidaus reikalų ministrų 2025 m. kovo

24 d. įsakymu Nr. 1R-92/IV-195 patvirtintas Seniūnų atliekamų notarinių veiksmų atlikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas). Atsižvelgiant į Aprašo projekto derinimo metu gautą informaciją dėl metodinės medžiagos poreikio taikant Aprašą, buvo parengtas aplinkraštis dėl Aprašo nuostatų taikymo ir įgaliojimo pavyzdinė forma, kurie 2025 m. rugpjūčio mėn. buvo išplatinti savivaldybėms.

Siekiant suvienodinti kandidatų į notarus (asesorių) konkurso ir viešo konkurso notaro pareigoms užimti teisinį reguliavimą, taip pat atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos notariato įstatymo pakeitimus bei siekiant detaliau reglamentuoti kandidatų į notarus (asesorių) viešo konkurso organizavimo ir vykdymo tvarką, 2025 m. vasario mėn. atnaujinti ir nauja redakcija išdėstyti Kandidatų į notarus (asesorių) viešo konkurso nuostatai.

Atsižvelgus į 2024 m. pabaigoje priimtus Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo bei Lietuvos Respublikos notariato įstatymo pakeitimus, buvo patikslintas poįstatyminis reguliavimas: 2025 m. sausio–kovo mėn. buvo patikslinti Notarų garbės teismo nuostatai, Notarų atestavimo nuostatai, Antstolių garbės teismo veiklos nuostatai, Antstolio kvalifikacinio egzamino tvarkos aprašas, Antstolių viešo konkurso tvarkos aprašas, Antstolių veiklos tikrinimo tvarkos aprašas, Antstolių atestavimo komisijos nuostatai, Antstolių atestavimo taisyklės, Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklės ir Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formos, taip pat pakeistas Notarų biurams ir notarų darbo laikui keliamų reikalavimų aprašas ir nauja redakcija išdėstytas Antstolio (antstolių) kontorai (kontoros skyriui) ir antstolio darbo laikui keliamų reikalavimų aprašas.

Siekiant sureguliuoti vykdomųjų dokumentų dėl išieškojimo iš įkeisto turto, kai atsiskaitymas turi būti vykdomas įkeistą turtą perduodant įkeitimo kreditoriui, vykdymo tvarką, taip pat sudaryti teisines sąlygas asmenims patogiau, greičiau ir pigiau – naudojantis elektroninėmis priemonėmis – pateikti vykdomuosius dokumentus vykdyti parengti ir Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. birželio 26 d. priimti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 649, 702, 704 ir 746 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 5.53 straipsnio pakeitimo ir susijusių įstatymų pakeitimo įstatymai.

Įgyvendinant minėtų įstatymų pakeitimus ir siekiant įteisinti galimybę notarams atlikti elektroninės formos vykdomuosius įrašus bei siekiant spręsti iškilusias praktines vykdomųjų dokumentų paskirstymo antstoliams problemas 2025 m. balandžio mėn. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 266 pakeistas Vekselių ir čekių protestavimo taisyklių ir notarų vykdomųjų įrašų atlikimo tvarkos aprašas, gegužės mėn. pakeisti Vykdomųjų įrašų dėl priverstinio skolos išieškojimo pagal hipotekos (įkeitimo) kreditoriaus prašymą atlikimo tvarkos aprašas ir Vykdomųjų įrašų pagal notarine forma patvirtintus sandorius, iš kurių atsiranda pinigines prievolės, atlikimo tvarkos aprašas, o 2025 m. rugsėjo mėn. patikslintos Sprendimų vykdymo instrukcijos nuostatos.

Stiprinama advokato profesijos apsauga

2025 m. gegužės 13 d. buvo pasirašyta Europos Tarybos konvencija dėl advokato profesijos apsaugos, kurios tikslas sustiprinti advokato profesijos apsaugą ir teisę verstis šia profesija be išankstinių nusistatymų ar suvaržymų, nustatant minimalius standartus, reikalingus advokato teisei laisvai vykdyti savo profesinę veiklą ir užtikrinti profesijos nepriklausomumą ir apsaugą, sukurti standartų įgyvendinimo valstybėse narėse mechanizmą. Konvencija taikoma asmenims, turintiems profesinę kvalifikaciją ir įgaliotiems pagal nacionalinę teisę verstis advokato profesija. Konvencijoje įtvirtinamos advokatų teisės laisvai teikti teisines paslaugas bei įpareigojimai valstybėms užtikrinti advokatų profesinės veiklos apsaugą ir nepriklausomumą. Konvencija įsigalios ją ratifikavus.

Stiprinama asmenų teisių ir interesų apsauga civilinės būklės aktų registravimo srityje

2025 m. teisingumo ministro įsakymu buvo pakeistos Civilinės būklės aktų registravimo taisyklės – buvo papildytos taisyklių nuostatos dėl Lietuvos Respublikos piliečių ir Lietuvoje gyvenančių užsieniečių užsienio valstybėse įregistruotų gimimų ir mirčių apskaitos Lietuvoje. Be kita ko, buvo sureguliuota ir užsienio valstybėse mirusių Lietuvos Respublikos piliečių mirčių įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, kai apie jų mirtis civilinės metrikacijos įstaigai nepraneša mirusiojo giminaičiai ar kiti suinteresuoti asmenys, tvarka. Taisyklėse nustatyta, kad tokias atvejais Lietuvos piliečio mirtis apskaitoma Lietuvoje, remiantis Lietuvos Respublikos konsulinių įstaigų civilinės metrikacijos įstaigai pateiktais mirties įregistravimą užsienio valstybėse patvirtinančiais dokumentais, kuriuos konsulinei įstaigai pateikia užsienio valstybės kompetentingos institucijos. Šiais taisyklių pakeitimais sudaryta galimybė užtikrinti, kad duomenys Lietuvos Respublikos gyventojų registre apie Lietuvos Respublikos piliečius būtų teisingi ir aktualūs.

Iniciatyvos siekiant mažinti administracinę našą gyventojams ir verslui

Siekiant šalinti perteklinius reikalavimus verslui teisingumo ministro valdymo srityse, buvo sudaryta bendra su verslo atstovais darbo grupė, kuri parengė pasiūlymus ir priemonių planą. Įgyvendindama priemonių planą, Teisingumo ministerija parengė Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo pakeitimus,

nustatančius laisvesnes tiesioginės rinkodaros sąlygas juridinių asmenų atžvilgiu. Siekiant palengvinti naujai steigiamų ar keičiančių pavadinimą juridinių asmenų registravimą, parengti Juridinių asmenų registro nuostatų pakeitimai, kuriais atsisakyta perteklinės Juridinių asmenų tvarkytojo pareigos tikrinti juridinių asmenų pavadinimų tapatumą su prekių ženklais, paliekant teisių gynimą patiems savininkams. Didinat notarinių paslaugų prieinamumą ir mažinant našta notarų klientams, įteisinta galimybė notarams išduoti elektroninės formos vykdomuosius įrašus.

Korupcijos prevencija

Patvirtinta EBPO rekomendacijų įgyvendinimo ataskaita

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. 487 patvirtintame Valstybės institucijų, įstaigų ir kitų subjektų, atsakingų užatstovavimą Lietuvos Respublikai Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) Taryboje, nuolatinuose komitetuose, pagrindiniuose komitetuose ir kituose darbo organuose ar dalyvaujančių jų veikloje, sąraše Teisingumo ministerija nurodyta kaip institucija, atsakinga už Lietuvos atstovavimą EBPO darbo grupėje dėl papirkimo sudarant tarptautinius verslo sandorius (Kovos su užsienio papirkinėjimu grupė). Esminis šios darbo grupės įgaliojimas yra susijęs su EBPO Konvencijos dėl kovos su užsienio pareigūnų papirkimu sudarant tarptautinius verslo sandorius įgyvendinimo priežiūra.

2023 m. gruodžio mėn. EBPO Kovos su užsienio papirkinėjimu grupė patvirtino Lietuvos trečiojo vertinimo ataskaitą, kurioje Lietuvai buvo suformuluotos 49 rekomendacijos ir 7 stebėsenai palikti klausimai. Teisingumo ministro 2024-11-25 įsakymu Nr. 1R-306 patvirtintas EBPO Kovos su užsienio papirkinėjimu grupės Lietuvos trečiojo vertinimo rekomendacijų įgyvendinimo planas, kurio įgyvendinimo koordinavimą vykdė Teisingumo ministerija, taip pat dėjo pastangas įgyvendinant ministerijos kompetencijai priskirtas priemones.

Atsižvelgiant į tai, kad 2025 metais Lietuva turėjo atsiskaityti apie jai skirtų rekomendacijų įgyvendinimą, Teisingumo ministerija organizavo ir koordinavo informacijos EBPO teikimą, užtikrinant, kad kuo tiksliau ir išsamiau būtų pasidalinta apie veiksmus, kurių Lietuva ėmėsi siekiant užtikrinti EBPO konvencijoje numatytų standartų laikymąsi ir įgyvendinimą. Darbo grupės atskaita buvo patvirtinta 2025 m. gruodžio mėn., pripažįstant, kad Lietuva padarė didelę pažangą: per nepilnus dvejus metus Lietuva pilnai įgyvendino 27 rekomendacijas, iš dalies – 14, neįgyvendintos – 8.

Paskelbta Jungtinių tautų Konvencijos prieš korupciją įgyvendinimo Lietuvoje vertinimo atskaita ir rekomendacijos

Teisingumo ministerija koordinavo ir organizavo tarpinstitucinę veiklą, susijusią su Jungtinių Tautų Konvencijos prieš korupciją įgyvendinimo Lietuvoje vertinimu. [Lietuvos vertinimo ataskaitos santrauka ir vertinimo metu pateiktos rekomendacijos](#) paskelbtos 2025 m. kovo mėn.

Parengtas 2022-2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2026-2029 metų plano projektas

Teisingumo ministro 2025 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 1R-195 sudaryta darbo grupė, į kurios sudėtį įtraukti Specialiųjų tyrimų tarnybos, ministerijų, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Nacionalinės teismų administracijos, Viešųjų pirkimų tarnybos, Viešojo valdymo agentūros, Vyriausiosios rinkimų komisijos, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos atstovai, taip pat į Darbo grupę pakviesti Lietuvos savivaldybių asociacijos, viešosios įstaigos „Transparency International“ Lietuvos skyriaus ir Lietuvos auditorių rūmų atstovai. Teisingumo ministerija pirmininkavo ir organizavo šios darbo grupės veiklą. Pagal darbo grupės narių pateiktus ir aptartus siūlymus, parengtas Vyriausybės nutarimo “Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2026–2029 metų plano patvirtinimo” projektas ir 2025-11-12 paskelbtas derinti.

Atliktas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo ex post vertinimas

Teisingumo ministerija, vadovaudamasi Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gegužės 5 d. nutarimu Nr. 308 „Dėl Galiojančio teisinio reguliavimo *ex post* vertinimo metodikos ir ataskaitos formos patvirtinimo“ atliko [Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimą](#). Vertinimo ataskaita nustatyta tvarka paskelbta 2025 m. gegužės mėnesį. Teisingumo ministerija organizavo viešą *ex post* vertinimo rezultatų pristatymą. Vertinimo rezultatai buvo pristatyti ir Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcinės komisijos posėdyje, komisijos kvietimu.

Administracinio proceso tobulinimas ir efektyvesnis teisės į teisminę gynybą užtikrinimas

2025 m. birželio mėn. Seimas pritarė siūlymui tobulinti administracinių bylų proceso atnaujinimo institutą ir efektyviau užtikrinti asmenų teisę į teisminę gynybą. Ši iniciatyva leis ne tik efektyviau užtikrinti

žmogaus teisę į teisminę gynybą, sukurti teisinį aiškumą administracinių bylų teisenoje, bet ir sudarys galimybę atnaujinti administracinių bylų procesą tais atvejais, kai žmogus nebuvo tinkamai informuotas apie teisminį procesą. Naujuoju reglamentavimu numatyta, kad administracinis procesas galėtų būti atnaujinamas nustačius ne tik esminius materialiosios teisės normų, bet ir esminius proceso teisės normų pažeidimus. Be to, įtvirtintas naujas pagrindas atnaujinti administracinės bylos nagrinėjimo procesą – kai byla išnagrinėta nesant nors vieno iš proceso dalyvių, kuriam nepranešta apie teismo posėdžio laiką ir vietą, ir nebėra galimybės apskųsti priimto sprendimo ar nutarties.

Vartotojų įgalinimas priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl tvaresnių prekių pasirinkimo ir kovoti su nesąžininga komercine veikla

2025 m. lapkritį Seimas pritarė Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo ir Civilinio kodekso pataisoms, kuriomis siekiama įgalinti vartotojus priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl tvaresnių prekių pasirinkimo ir kovoti su nesąžininga komercine veikla, t. y. su tokiais reiškiniais, kaip klaidinantys ekologiškumo teiginiai (ekologinis manipuliavimas, „žaliasis smegenų plovimas“), nepatikimi ir nepagrįsti tvarumo ženklai, ankstyvas prekių nusidėvėjimas. Nauji vartotojų informavimo reikalavimai bus taikomi plačiam produktų ratui – vartotojams skirtoms prekėms, įskaitant maisto produktus, energiją vartojančioms prekėms (buitiniai prietaisai), skaitmeninių elementų turinčioms prekėms, nekilnojamiesiems daiktams, paslaugoms, įskaitant skaitmenines paslaugas, skaitmeniniam turiniui, taip pat energetikos srityje. Ekologiškumo teiginiu bus laikomas bet kokios formos pranešimas ar pareiškimas, įskaitant tekstus, paveikslus, grafinius vaizdus ar simbolius, kurių pateikimas vartotojui nėra privalomas pagal teisės aktus. Ekologiškumo teiginiai turės būti pagrįsti komercinės veiklos subjekto nurodytais aiškiais, objektyviais, viešai prieinamais ir patikrinamais duomenimis. Siekiant stiprinti vartotojų informavimą apie jų teises, bus suprantamiau pateikiama informacija apie 2 metų teisinę garantiją ir apie prekės patvarumo garantiją, jeigu gamintojas savanoriškai išsipareigoja užtikrinti ilgesnį prekės veikimą. Informacija turės būti pateikiama naudojant vienodos formos pranešimą visoje Europos Sąjungoje. Taip pat numatytas informacijos apie prekių taisomumą pateikimas vartotojams, kai parduodamos Europos Sąjungos teisės aktų nurodytos prekės, pavyzdžiui, išmanieji telefonai.

2026 m. įsigalios Europos Sąjungos Teisės į remontą direktyva, kuria siekiama paskatinti vartotojus taisyti sugedusius daiktus, o ne keisti juos naujais. Perkeliant šios direktyvos nuostatas Teisingumo ministerijos parengtuose ir 2025 m. Seimui pateiktuose Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo ir Civilinio kodekso pakeitimuose siūloma įtvirtinti priemones, kurios paskatintų vartotojus taisyti sugedusias prekes (vietoj jų pakeitimo) ir skatintų pakartotinį prekių naudojimą. Taip siekiama įgalinti vartotojus prisidėti prie kovos su klimato kaita tikslų, efektyvaus išteklių naudojimo, švarios ir žiedinės ekonomikos tikslų siekimo.

Politinės reklamos skaidrumo didinimas

Seimas 2025 m. spalio mėn. priėmė Teisingumo ministerijos parengtus Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso pakeitimus, kuriais siekiama įgyvendinti spalio 10 d. įsigaliosiantį Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (toliau – Reglamentas), užtikrinant didesnę politinės reklamos skaidrumą visoje Europos Sąjungoje. Pradėjus taikyti Reglamentą, bus lengviau atpažinti politinę reklamą, suprasti, kas ir kokių tikslų ją užsakė, žinoti, ar gauta tikslinė reklama ir kaip ji pateikta. Numatyta, kad Vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) bus paskiriama priežiūros institucija dėl Reglamente nustatytų politinės reklamos žymėjimo ir skaidrumo reikalavimų.

Vyriausioji rinkimų komisija taip pat bus įgaliota:

- taikyti atsakomybę už Reglamento pažeidimus ir teikti ataskaitas Europos Komisijai apie pritaikytas sankcijas;
- tvarkyti Lietuvoje įregistruotų teisinių atstovų registro duomenis savo informacinėje sistemoje;
- prižiūrėti, kaip tarpininkavimo paslaugų teikėjai laikosi Reglamente nustatytų pareigų;
- bendradarbiauti su kitų ES valstybių narių kompetentingomis institucijomis.

Naujuoju reglamentavimu numatoma, kad politinės reklamos skelbime (už atlygį ar kitą nepiniginę naudą skelbiamame pranešime) turės būti pateiktas nustatytos formos ir turinio skaidrumo pranešimas, taip pat viešai skelbiama ir numatyta laiką saugoma informacija apie visus politinės reklamos skelbimo internete atvejus vieningoje saugykloje.

Taip pat numatoma, kad VRK sprendimu už Reglamento pažeidimus politinės reklamos teikėjams ir užsakovams galės būti skiriamos baudos (neviršijančios 6 proc. politinės reklamos paslaugų teikėjo arba užsakovo metinių pajamų, biudžeto ar praėjusių metų pasaulinės apyvartos) ir skubiai vykdomos administracinės priemonės – įspėjimas ir nurodymas nutraukti pažeidimus, reikalaujant imtis Reglamento laikymuisi būtinų priemonių ir pašalinti nustatytus politinės reklamos paslaugų teikimo trūkumus.

Civilinio proceso kodekso pakeitimai

2025 m. gruodžio mėn. Seimas priėmė Teisingumo ministerijos inicijuotus Civilinio proceso kodekso ir susijusių įstatymų pakeitimus, kurių tikslas – užtikrinti efektyvią asmenų, kurie užsiima visuomenės dalyvavimo sprendžiant viešojo intereso klausimus veikla, apsaugą nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių (SLAPP ieškiniai), tobulinant civilinio proceso teisinį reguliavimą.

Įdiegta e. CODEX sistema Lietuvoje

Teisingumo ministerijai koordinuojant 2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/1783 dėl valstybių narių teismų bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose (įrodymų rinkimas) ir 2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/1784 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (dokumentų įteikimas), pagal kuriuos nustatomas privalomas decentralizuotos IT sistemos naudojimas, įgyvendinimą nuo 2025 m. liepos 30 d. Lietuvoje pradėjo veikti Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros nacionaliniu lygiu įdiegta e. CODEX sistema ir Europos Komisijos sukurta bazinio sistemos modelio programinė įranga. Nuo 2025 m. liepos 30 d. teisminiai ir neteisminiai dokumentai civilinėse arba komercinėse bylose perduodami bei teisinis bendradarbiavimas tarp Europos Sąjungos valstybių teismų renkant įrodymus civilinėse bylose vyksta elektroniniu būdu, naudojant saugią ir patikimą decentralizuotą IT sistemą.

Oro, vandens ir sausumos transporto saugos tyrimai

2025 m. įsigaliojo teisinis reguliavimas, kuriuo sukurta bendra saugos tyrimų sistema ir vieningai reglamentuota avarių ir incidentų saugos tyrimų tvarka, atsisakant skirtingo atskirų transporto sričių saugos tyrimų reglamentavimo. Iki šiol Lietuvoje nebuvo tokio apibendrinto specialaus įstatyminio reglamentavimo. Įstatymo lygmeniu apibrėžtas subjektas, atsakingas už nepriklausomą ir nešališką saugos tyrimų atlikimą – Teisingumo ministerijos saugos tyrimus atliekantis struktūrinis padalinys. Siekiant užtikrinti optimalų valstybės biudžeto lėšų naudojimą, konsoliduotos oro, vandens ir sausumos transporto ir lynų kelio įrenginių avarių ir incidentų saugos tyrimų funkcijos, jos pavestos vykdyti Teisingumo ministerijos saugos tyrimus atliekančiam struktūriniam padaliniiui

2025 m. buvo gauti 154 pranešimai apie įvykusias avarijas ir incidentus, iš jų 18 orlaivių avarių ir incidentų, 24 laivų avarijos ir incidentai, 51 geležinkelių avarija ir incidentas ir 61 kelių transporto priemonių įskaitinis eismo įvykis. Įvertinus visus gautus pranešimus priimti sprendimai pradėti 9 įvykių saugos tyrimus. Taip pat pradėta dalyvauti 4 įvykių susijusių su Lietuva saugos tyrimuose, kurių saugos tyrimams vadovauja kitų valstybių saugos tyrimų institucijos. 2025 m. paskelbtos 5 saugos tyrimų ataskaitos ir pateiktos 4 saugos rekomendacijos.

Asmens duomenų apsauga

Nuo 2021 m. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija skaičiuoja ir vertina asmens duomenų apsaugos sąlygų lygį (toliau – ADASL). Šis rodiklis apskaičiuojamas naudojant duomenis iš reprezentatyvios gyventojų apklausos. Į ADASL įeina 10 klausimų, susijusių su asmens duomenų apsauga (apie gyventojų žinias, pasitikėjimą įmonėmis ir įstaigomis dėl asmens duomenų tvarkymo, elgesį, susidūrus su galimais pažeidimais, ir pasitikėjimą priežiūros sistema). Maksimali siektina rodiklio reikšmė yra 100 proc. 2025 m. ADASL siekė 63 proc. (2024 m. ADASL taip pat buvo 63 proc. 2023 m. – 64 proc., o 2021–2022 m. – 60 proc.). Rodiklis rodo, kad Lietuvoje susiformavo stabilus ir pakankamai aukštas asmens duomenų apsaugos sąlygų suvokimo ir pasitikėjimo lygis.

Tarptautinis bendradarbiavimas

2025 m. rugsėjo 18 d. Teisingumo ministerija, bendradarbiaudama su Europos teismo tinklo (toliau – ETT) sekretoriatu, Vilniuje organizavo nacionalinį ETT kontaktinių asmenų susitikimą „ETT vaidmuo teisminiame bendradarbiavime: nuo sąmoningumo link veiksmų“, kurio tikslas – stiprinti teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, skatinti praktinį ETT siūlomų įrankių naudojimą bei aktyvinti nacionalinių ETT kontaktinių asmenų tinklą, gerinti tarpusavio bendradarbiavimą ir gerosios praktikos sklaidą. ETT suteikia esminę paramą sprendžiant tarpvalstybinius klausimus, skatina tiesioginius kontaktus tarp kompetentingų institucijų ir padeda užtikrinti pasitikėjimu pagrįstą bendradarbiavimą.

2025 m. rugsėjo 19 d. buvo pasirašytas 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose trečiasis papildomas protokolai (toliau – Protokolas). Lietuvos prisijungimas prie Protokolo prisidės prie efektyvesnio bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis baudžiamosiose bylose – paspartins ir supaprastins savitarpio teisinės pagalbos procesus bei pagerins institucijų tarpusavio bendradarbiavimą. Protokolas leis sustiprinti Europos Tarybos valstybių narių ir partnerių valstybių gebėjimą

veiksmingai reaguoti į nusikalstamumą, ypač atsižvelgiant į sparčius politinius, socialinius ir technologinius pokyčius.

Teisinio švietimo iniciatyvų vystymas

Konstitucijos egzaminas – tai devynioliktą kartą vykusią iniciatyvą, kvietusi gyventojus pasitikrinti savo žinias apie pagrindinį valstybės dokumentą. Egzaminas, tapęs gražia pilietiškumo tradicija, suburia tūkstančius žmonių – nuo moksleivių iki senjorų – ir primena, kad Konstitucija yra mūsų visų susitarimas gyventi demokratinėje, teisinėje valstybėje. 2025 m. Konstitucijos egzaminą laikė 25929 dalyviai. Prie žinių patikrinimo prisijungė tautiečiai iš įvairių šalių – nuo Ukrainos ir Jungtinės Karalystės iki Belgijos bei kitų pasaulio kampelių. Per 19 Konstitucijos egzaminų gyvavimo metų ji sprendė apie 500 tūkst. dalyvių.

2025 m. tęsdama tradiciją, Teisingumo ministerija globojo Nacionalinę teisinio švietimo olimpiadą, organizuojamą kartu su Mykolo Romerio universitetu. 10-oji Nacionalinė teisės žinių olimpiada, kurios šūkis – „Dirbtinis intelektas: kaip draugausi?“ buvo skirta įprasinti skaitmeninės revoliucijos keliamų iššūkių ir dirbtinio intelekto integracijos į teisinio švietimo procesus svarbą. Šia iniciatyva siekta atskleisti šalies moksleivių iniciatyvumą, skatinti pilietiškumo vertybių puoselėjimą bei pasitelkus dirbtinio intelekto suteikiamą potencialą, prisidėti prie Lietuvos konkurencingumo bei pažangos užtikrinimo. Olimpiadoje dalyvavo daugiau nei tūkstantis moksleivių.

2025 m. kartu su Lietuvos žurnalistų sąjunga organizuota Tarptautinė asamblėja, skirta šviesti visuomenę ir žiniasklaidos atstovus apie veiksmingesnę žurnalistų, viešosios informacijos sklaidėjų apsaugą nuo nepagrįsto teismo persekiojimo už jų reiškiamą kritiką, taip pat apie žurnalistų teisinę apsaugą, veiklos užtikrinimą ginkluotų konfliktų ar karo sąlygomis. Plačiau diskutuota apie Lietuvos galimybes stiprinti Ukrainą, įsitraukiant į nacionalinius ir tarptautinius teisingumo srities formatus, siekiant ilgalaikės, tvarios ir teisingos taikos Ukrainai. Aptartos priemonės, skirtos veiksmingiau pasirengti informacinio karo iššūkiams, kad būtų įgyvendinamos kovos su neapykantos kalba priemonės, efektyviai kovojama su dezinformacija, užtikrinamas teisės skleisti informaciją įgyvendinimas. Šis renginys tapo svarbia tarptautine diskusijų ir sprendimų priėmimo platforma, siekiant žiniasklaidos laisvės, žurnalistų saugumo karo, demokratijos ir ES pagrindinių teisių kontekste.

Griežtesnė atsakomybė už Europos Sąjungos ribojamųjų priemonių (sankcijų) pažeidimus

Seimas pritarė Teisingumo ministerijos iniciatyvai numatyti veiksmingesnes baudžiamosios ir administracinės atsakomybės priemones už Europos Sąjungos ribojamųjų priemonių (sankcijų) pažeidimus. Šiuo reglamentavimu buvo praplėstos galimybės taikyti baudžiamąją ir administracinę atsakomybę už visus Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatyme nurodytus Sąjungos ribojamųjų priemonių pažeidimus ir apėjimus. Numatyta, kad baudžiamoji atsakomybė kaltininkui kyla tais atvejais, jeigu Sąjungos ribojamųjų priemonių pažeidimu padaryta didelė žala, kuri apimtų tiek turtinę, tiek reputacinę žalą.

Teise grindžiamos tarptautinės tvarkos stiprinimas

Teisingumo ministerijos veikla ir teisiniai procesai 2025 metais:

Autoritarinių režimų baudžiamoji atsakomybė už tarptautinius nusikaltimus

1) Lietuva – pirmoji pasaulio valstybė, kuri kreipėsi į Tarptautinį Baudžiamąjį Teismą su prašymu pradėti situacijos Ukrainoje tyrimą. 2022 m. vasario 28 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija pateikė šio teismo prokurorui prašymą pagal Romos Statutą pradėti situacijos Ukrainoje tyrimą dėl karo nusikaltimų, nusikaltimų žmoniškumui ir genocido. Vėliau į Tarptautinio baudžiamąjo teismo prokurorą kreipėsi dar 43 pasaulio valstybės. Tarptautinis Baudžiamasis Teismas šiame tyrime yra išdavęs 4 arešto orderius, tarp jų ir Rusijos prezidentui Putinui.

2) 2022 m. Lietuva viena pirmųjų iškėlė mintį steigti specialųjį baudžiamąjį tribunolą, siekiant Rusijos aukščiausios vadovybės, įskaitant prezidento Putino, atsakomybės už agresijos nusikaltimą. Tai buvo svarbi iniciatyva užtikrinanti, kad Putinas ir kiti aukščiausi režimo pareigūnai atsakytų ne tik už karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui, kuriuos tiria Tarptautinis Baudžiamasis Teismas, bet ir už agresiją, kurios tirti minėtas teismas neturi jurisdikcijos. 2025 metais Europos Tarybos rėmuose paruošta ir pasirašyta Europos Tarybos ir Ukrainos dvišalė tarptautinė sutartis dėl Specialiojo tribunolo dėl agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą įsteigimo ir veiklos. Kitos valstybės Tribunolą remia ir dalyvaus jo veikloje prisijungdamos prie Tribunolo valdymo komiteto, įsteigiamo Europos Tarybos Ministrų komiteto rezoliucija. 2025 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą, kuriuo pritariama Lietuvos dalyvavimui Specialiojo tribunolo valdymo komitete. Tokiu būdu Lietuva tapo viena pirmųjų valstybių, pareiškusių pasirengimą prisijungti prie Specialiojo tribunolo kaip jo valdymo komiteto steigėja.

3) Lietuva kreipėsi į Tarptautinį Baudžiamąjį Teismą dėl Lukašenkos režimo vykdomų nusikaltimų žmoniškumui. 2024 m. rugsėjo 30 d. Teisingumo ministerija įteikė šio teismo prokurorui Lietuvos prašymą pagal Romos Statutą pradėti situacijos Baltarusijoje tyrimą dėl Lukašenkos režimo nusikaltimų žmoniškumui,

konkrečiai, dėl priverstinės asmenų deportacijos ir persekiojimo, kito žiauraus elgesio, prieštaraujančio pagrindinėms tarptautinės teisės normoms. Lietuva priėmė nuo šio režimo nukentėjusius kaimyninės šalies piliečius, tačiau negali susitaikyti su šioje šalyje daromais tarptautiniais nusikaltimais, kurių mastas ir paplitimas jau seniai peržengė Baltarusijos sienas. Žmonių priverstinė deportacija tiesiogiai susijusi ir su Lietuvos saugumo interesais, todėl tai įpareigoja Lietuvą reaguoti. Įsiklausyta ir į Baltarusijos demokratinės opozicijos raginimus tarptautinei bendruomenei nelikti abejingai, Lietuva ėmėsi lyderystės siekiant Lukašenkos režimo atsakomybės už masinius bei sistemingus žmogaus teisių ir laisvių pažeidimus Baltarusijoje.

Nedraugiškų valstybių atsakomybė už tarptautinės teisės pažeidimus

4) Lietuva pirmą kartą nepriklausomos valstybės istorijoje ištraukė į procesą Tarptautiniame teisingumo teisme. 2022 m. liepos 22 d. Teisingumo ministerija pateikė prašymą leisti įstoti į bylą „Ukraina prieš Rusiją“ dėl kaltinimų genocidu (Rusija teigia, kad karinę operaciją pradėjo siekdama užkirsti kelią genocidui Donetsko ir Luhansko srityse). Lietuvai leista ištraukti į šį teismo procesą ir buvo pateikta pozicija dėl ginčo. Byloje siekiama pasmerkti bet kokius Rusijos bandymus pateisinti karinę agresiją prieš Ukrainą, užkirsti kelią Rusijos naratyvui kurti alternatyvią tarptautinės teisės doktriną ir užtikrinti, kad Genocido konvencija būtų aiškinama laikantis visuotinai pripažintų tarptautinės teisės standartų ir nebūtų naudojama kaip pretekstas karinei agresijai pateisinti. Byla vis dar nagrinėjama.

5) Lietuva ištraukė į Europos Žmogaus Teisių Teisme nagrinėjamą tarpvalstybinę bylą „Ukraina prieš Rusiją“ dėl kariniais veiksmais daromų šturkščių ir sistemingų Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatų pažeidimų. 2022 m. rugpjūčio 12 d. Teisingumo ministerija pateikė prašymą leisti dalyvauti šiame procese, siekiant įgyvendinti tinkamą teisingumą. Dar 25 valstybės pateikė prašymus leisti įstoti į bylą. Dalyvaudama šioje byloje Lietuva siekė, kad aiškinant ir taikant Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvenciją būtų apgintos nuo tarptautinių nusikaltimų nukentėjusių žmonių teisės ir teismų praktikoje sukurtas pagrindas teisinėmis priemonėmis užtikrinti žalos atlyginimą aukoms, patyrusioms Rusijos karinę agresiją. Šioje byloje Rusija pripažinta visiškai atsakinga už žmogaus teisių pažeidimus, už savo kariniais veiksmais padarytą žalą.

6) Lietuva pirmą kartą pradėjo tarpvalstybinį ginčą Tarptautiniame Teisingumo Teisme. 2025 m. gegužės 19 d. Teisingumo ministerija pateikė šiam teismui ieškinį prieš Baltarusiją dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, pažeidimo. Baltarusija kaltinama tarptautinių įsipareigojimų nesilaikymu, kad nevykdė veiksmingos sienų kontrolės ir neteisėtos migracijos prevencijos, iš esmės pati organizavo nereguliarios migracijos srautus į Europos Sąjungą, įskaitant ir Lietuvą, taip bandydama destabilizuoti vidaus situaciją kitose valstybėse, keršyti už sankcijas ir Baltarusijos demokratinio judėjimo ir opozicijos politinį palaikymą. Lietuva byloje reikalaus pripažinti Baltarusijos atsakomybę už migracijos instrumentalizavimą ir reikalaus žalos atlyginimo (virš 200 mln. Eur) už lėšų, skirtų migrantų srautams suvaldyti ir infrastruktūrai, panaudojimą.

Europos Sąjungos teisės įgyvendinimo koordinavimas

2025 m. buvo užtikrintas nuolatinio pobūdžio Europos Sąjungos reikalų koordinavimo funkcijų vykdymas: Europos Sąjungos teisės aktų ir juos įgyvendinančių nacionalinių priemonių srautų valdymas, Europos Sąjungos teisės įgyvendinimo proceso priežiūra, teisės aktų projektų vertinimas, atsakymų į Europos Komisijos paklausimus ir prieš Lietuvą pradėtus pažeidimo procedūras teikimo Europos Komisijai koordinavimas.

Europos Komisijos Vidaus rinkos švieslentės duomenimis, 2025 m. Lietuvos vidaus rinkos direktyvų perkėlimo rezultatai buvo vieni geriausių Europos Sąjungoje: Lietuva buvo trečia pagal mažiausiai neperkeltų vidaus rinkos direktyvų tarp visų Europos Sąjungos valstybių narių (6 vidaus rinkos direktyvos), kai Europos Sąjungos vidurkis siekė 11 neperkeltų vidaus rinkos direktyvų, bei antra pagal mažiausiai neteisėtai perkeltų vidaus rinkos direktyvų skaičių (3 vidaus rinkos direktyvos) tarp visų Europos Sąjungos valstybių narių (vidurkis 11). Su vidaus rinka susijusių Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrų skaičius Lietuvoje išliko taip pat vienas mažiausių Europos Sąjungoje – 10 procedūrų (Europos Sąjungos vidurkis – 25).

2025 m. Europos Komisijos pradėtų pažeidimo procedūrų prieš Lietuvą skaičius iš esmės išliko stabilus. Bendras Lietuvos gautų naujų oficialių pranešimų dėl Europos Komisijos pradėtų Europos Sąjungos teisės aktų pažeidimo procedūrų skaičius padidėjo nuo 14 (2024 m.) iki 16 (2025 m.), naujų pagrįstų nuomonių gauta tiek pat, kiek ir 2024 metais, t. y. 2. Naujų oficialių pranešimų dėl nepranešimo apie Europos Sąjungos teisės aktus perkeliančias nacionalines priemones skaičius kito nuo 10 (2024 m.) iki 12 (2025 m.). Pažymėtina, kad 2025 m. pabaigoje Lietuva turėjo mažiausiai pažeidimo procedūrų tarp visų Europos Sąjungos valstybių narių (25 pažeidimo procedūros). Tačiau vėlavimas laiku perkelti direktyvas ir

dėl to pradedamos Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros ir toliau išlieka pagrindine Lietuvos Europos Sąjungos teisės perkėlimo ir įgyvendinimo problema. Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės Europos Sąjungos komisijos posėdžiuose reguliariai diskutuota dėl konkrečių Europos Sąjungos teisės perkėlimo vėlavimo priežasčių, institucijos buvo skatinamos imtis reikiamų priemonių, siekiant laiku perkelti ir įgyvendinti ES teisės aktus ir išvengti naujų Europos Komisijos inicijuojamų Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrų arba kuo greičiau priimti direktyvas perkeliančias priemones, kad Europos Komisijai būtų pagrindas jas nutraukti.

Siekiant tobulinti vidinius ES reikalų koordinavimo procesus bei įgyvendinti Europos Sąjungos teisės perkėlimo ir įgyvendinimo koordinavimo teisinio reglamentavimo pakeitimus, 2025 m. balandžio 2 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-102 buvo atnaujintos Europos Sąjungos reikalų koordinavimo Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje taisyklės.

Siekiant stiprinti Europos Sąjungos teisės įgyvendinimo koordinavimą bei užtikrinti Lietuvos interesus Europos Sąjungos lygiu, 2025 m. reguliariai dalyvauta Europos Komisijos Europos Sąjungos teisės ekspertų tinklo ES teisės įgyvendinimo darbo grupės susitikimuose, kurių metu buvo analizuojami Europos Sąjungos teisės perkėlimo klausimai, teikiami nacionalinės praktikos pavyzdžiai ir pasiūlymai dėl aiškinamųjų dokumentų turinio, taip pat dalijamasi Lietuvos patirtimi su kitų Europos Sąjungos valstybių narių atstovais.

Atstovavimo valstybei teismuose ir ginčus nagrinėjančiose institucijose veikla

Teisingumo ministerija 2025 m. sėkmingai ir veiksmingai organizavimo atstovavimo valstybei, Vyriausybei ir Teisingumo ministrui teismuose bei ginčus nagrinėjančiose institucijose veiklą.

Europos Žmogaus Teisių Teismas

2025 m. Teismas komunikavo 9 naujas bylas prieš Lietuvą, 2 peticijos rekomenduotos pateikiant papildomus klausimus, 3 dar nekomunikuotose bylose nagrinėtas laikinųjų apsaugos priemonių klausimas. 2025 m. pabaigoje administruotos 52 einamosios bylos. 2025 m. EŽTT paskelbė 15 sprendimų/nutarimų bylose prieš Lietuvą: 4 bylose nustatyti Europos Žmogaus Teisių Konvencijos pažeidimai; 2 bylos išspręstos nenustačius pažeidimų; 1 byloje buvo peržiūrėtas jau priimtas sprendimas ir iš naujo išspręstas teisingo atlyginimo klausimas; 1 byloje patvirtintas taikus susitarimas; 7 bylose peticijos paskelbtos nepriimtinomis arba išbrauktos.

Atliekant EŽTT sprendimų vykdymo koordinavimą, 2025 m. buvo administruojamos 39 bylos, iš jų 4 bylos pradėtos vykdyti 2025 m., likusios iš ankstesnių laikotarpių. 2025 m. pavyko sėkmingai užbaigti vykdymo priežiūrą 21 byloje. Metų pabaigoje vykdymo priežiūra buvo tęsiama 18 bylų, iš jų 3 taikoma sustiprinta priežiūra. 2025 metais pasiektas geriausias iki šiol rezultatas EŽTT sprendimų vykdymo srityje. Per metus užbaigta beveik 60 proc. vykdymo priežiūroje buvusių bylų – tai reikšmingas proveržis, kelis kartus viršijantis ankstesnių metų vidurkį.

2025 m. išversti į valstybinę kalbą 38 EŽTT sprendimai.

Jungtinių Tautų komitetai. Teisingumo ministerija įgaliota atstovauti 5 Jungtinių Tautų komitetuose, kurie nagrinėja asmenų skundus. 2025 m. Lietuvai komunikuota 1 nauja byla, viso administruota 12 einamųjų bylų.

Lietuvos atstovavimas ES Teisingumo Teisme

2025 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir ES teisminėms institucijoms buvo pateikti dokumentai, susiję su dalyvavimu 22 naujose ES teisminėse institucijose nagrinėjamosiose bylose, kuriose aktualu užtikrinti Lietuvos Respublikos interesų atstovavimą. Taip pat buvo tęsiamas darbas su ankstesniais metais pradėtomis bylomis (iš viso 31 ES teisminėse institucijose nagrinėjama byla), visose jose teikiant informaciją kitoms kompetentingoms valstybės institucijoms bei rengiant procesinius dokumentus. Siekiant identifikuoti ES teisminėse institucijose svarstomų bylų aktualumą Lietuvos interesams, galimą poveikį nacionalinei teisei bei įvertinti tikslingumą dalyvauti bylose, 2025 m. valstybės institucijoms komunikuotos 912 ES teisminėse institucijose nagrinėjamos bylos ir šių teismų sprendimai. 2025 m. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas ir Europos Sąjungos Bendrasis Teismas priėmė 12 sprendimų bylose, kuriose atstovauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės pozicijai (taip pat 1 byla buvo baigta priimant nutartį), 9 iš priimtų sprendimų buvo visiškai arba iš dalies pritariama atstovautai Lietuvos Respublikos Vyriausybės pozicijai.

Kompensacijos smurtinių nusikaltimų aukoms ir Nukentėjusių nuo nusikaltimų fondo administravimas

Per 2025 m. Teisingumo ministerija, kompensuodama smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą, priėmė 183 sprendimus dėl žalos kompensavimo nusikaltimų aukoms – 183, iš jų 136 – teigiami sprendimai, 47 – neigiami sprendimai priimti atsižvelgiant į aktualių teisės aktų reikalavimus.

Bendrai smurtinių nusikaltimų aukoms buvo sumokėta – 538 724, 82 Eur, iš jų kompensacijos – 439 592, 98 Eur ir kompensacijos avansu – 99 131, 84 Eur.

Teismams pateikta regreso ieškinių bei priimta sprendimų dėl valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo – 105. Taip pat į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą buvo surinkta – 896 280,89 Eur, administruoti 1198 atvejai dėl asmenims paskirtos baudžiamojo poveikio priemonės – įmokos į fondą.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. kompensavimo smurtinių nusikaltimų aukoms funkcija ir Nukentėjusių nuo nusikaltimų fondo administravimas perduotas Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai. Šis pokytis užtikrinta, kad visos paslaugos nukentėjusiems nuo nusikaltimų būtų teikiamos vienoje įstaigoje, kartu stiprinant jos vaidmenį ir potencialą.

Žalos dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų atlyginimas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo nuostatomis, 2025 m. teismų sprendimams vykdyti panaudota 3 422 609,11 Eur, iš jų valstybės biudžeto lėšos – 1 438 801,35 Eur ir papildomai skirtos rezervo ir skolintos lėšos – 1 983 807,76 Eur, įvykdytų sprendimų – 143.

Tame tarpe išmokėta pagal nacionalinių teismų sprendimus dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų – 3 351 786,10 Eur, įvykdytų sprendimų skaičius – 52. Taip pat išmokėta 5 pareiškėjams dėl Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimais priteistos žalos (25 078 Eur); 1 pareiškėjui dėl sudarytos taikos sutarties įvykdymo (1 045 Eur) ir dėl netinkamų kalinimo sąlygų pagal 85 sprendimus (44 700,01 Eur).

Visi teismų procesiniai sprendimai įvykdyti laiku ar ankščiau nei įstatyme numatytas 3 mėn. terminas.

Tęstinis uždavinys – 13-001-11-04 T Tinkamai tvarkyti registrų duomenis

Teisingumo ministerija yra 14 Lietuvos Respublikos registrų (Gyventojų registro, Juridinių asmenų registro, Nekilnojamojo turto registro, Adresų registro, Turto arešto aktų registro, Neveiksnių ir ribotai veikusių asmenų registro, Įgaliojimų registro, Testamentų registro, Vedybų sutarčių registro, Sutarčių ir teisių suvaržymų registro, Politinių organizacijų narių registro, Patentų registro, Prekių ženklų registro ir Dizaino registro) informacinių sistemų ir 6 valstybės informacinių sistemų valdytoja.

Nuolat siekiama, kad teisingumo ministro valdymo srities valstybės registrų ir informacinių sistemų paslaugos būtų prieinamos ir kokybiškos.

2025 m. įdiegti patobulinti ar nauji funkcionalumai Adresų registre, Teisinės pagalbos paslaugų informacinėje sistemoje ir jos Mediacijos posistemyje, Juridinių asmenų registre, patobulintos Juridinių asmenų registravimo elektroninės paslaugos. 2025 m. pabaigtas Įgaliojimų registro modernizavimas, taip pat buvo įgyvendinami projektai dėl Europos Sąjungos šalių narių juridinių asmenų naudos gavėjų paieškos ir duomenų gavimo paslaugos per E. Teisingumo portalą, Skaitmeninės bei Mobilumo direktyvų įgyvendinimo, E. paslaugų pritaikymo e. rezidentams, Antstolių informacinės sistemos (AIS) modernizavimo, sukuriant elektronines paslaugas antstoliams, išieškotojams ir skolininkams bei nemokumo administratoriams, Politinių organizacijų narių registro steigimo.

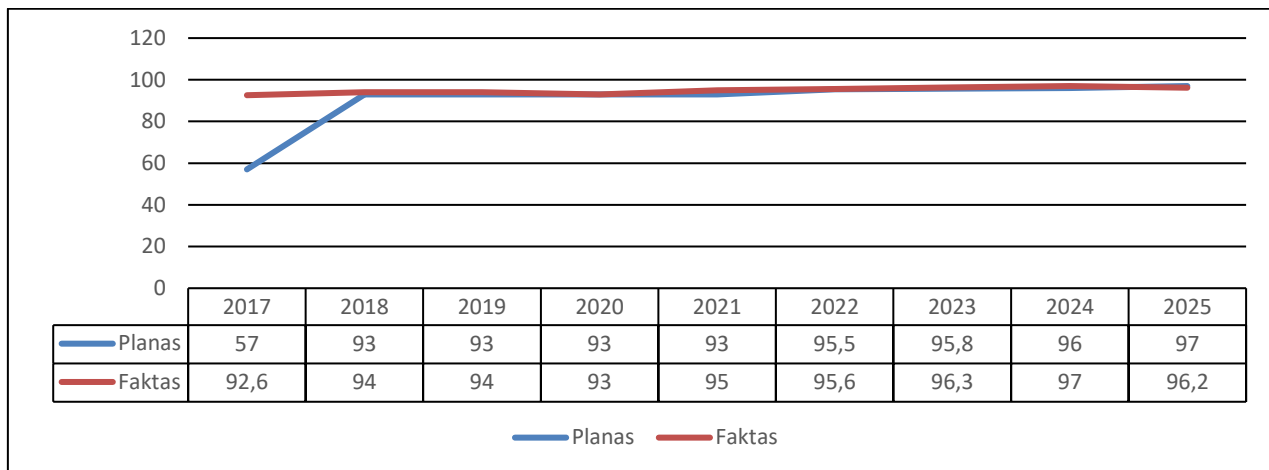
Vykdyta registrų ir valstybės informacinių sistemų teisinio reguliavimo peržiūra

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo pakeitimus, 2025 m. buvo vykdoma Teisingumo ministerijos valdomų registrų ir valstybės informacinių sistemų teisinio reguliavimo peržiūra: Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikti Turto arešto aktų registro, Nekilnojamojo turto registro, Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymų pakeitimų projektai. Atsižvelgiant į pasikeitusį teisinį reguliavimą, apibrėžiami duomenų rinkiniai, kurie tvarkomi atitinkamose registrų informacinėse sistemose, nustatomi registrų duomenų tvarkymo pagrindai, šių duomenų teisinis statusas, duomenų teikimo pagrindai ir kitos esminės registrų veiklą reglamentuojančios nuostatos.

Taip pat buvo inicijuoti Juridinių asmenų registro nuostatų pakeitimai, patikslinant nuostatas dėl juridinių asmenų išregistravimo, kai Juridinių asmenų registro tvarkytojui nepateikiami reikalingi duomenys ir dokumentai, sudarytos sąlygos tvarkyti suklasifikuotus duomenis apie juridinio asmens valdymo, priežiūros organų narių, dalyvių teisių ribas bei numatytos nuostatos, reikalingos priimtų įstatymų įgyvendinimui.

Siekiant, kad Teisingumo ministerija būtų atvira, skaitmeninė, kad sprendimai būtų priimami remiantis patikimais duomenimis, vykdomas duomenų atvėrimo procesas, nuo 2023 m. atverta jau visų svarbiausių Teisingumo ministerijos valdomų registrų ir svarbiausių valstybės informacinių sistemų duomenys, siekiama duomenis teikti automatinio būdu (*11 paveikslas*).

11 paveikslas. R-13-001-11-04-01 Teisingumo ministerijos valdomų registrų ir informacinių sistemų duomenų, teikiamų automatiškai būdu, dalis, proc.

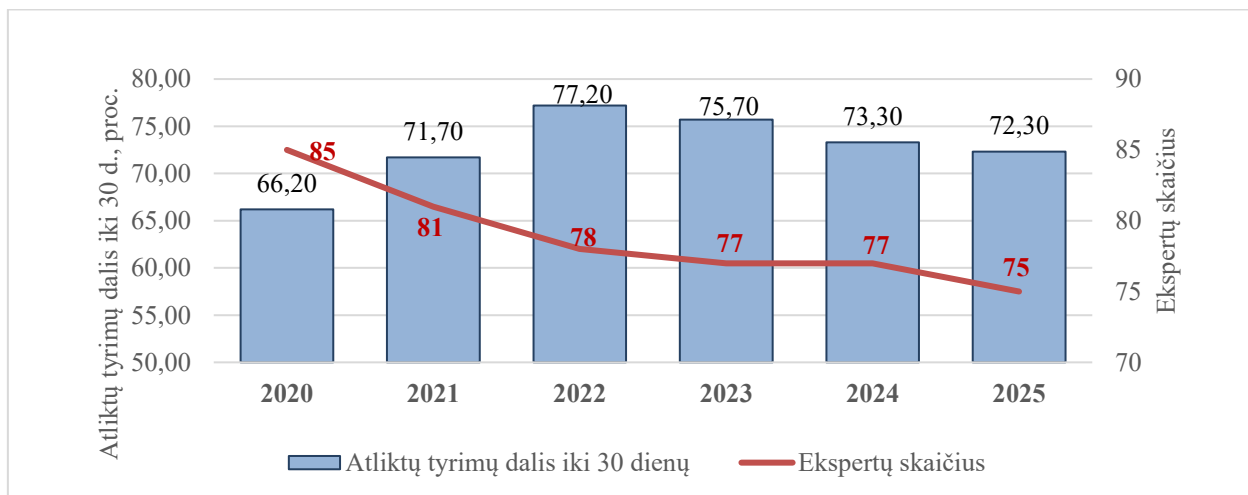

Duomenų šaltinis: VĮ Registrų centro duomenys

Tęstinis uždavinys – 13-001-11-06 T Gerinti atliekamų teismo ekspertizių (tyrimų) kokybę ir diegti naujus tyrimo metodus ir technologijas

Teisingumo ministerija teismo ekspertizės srityje formuoja tikslą iki 2030 m. pasiekti 80 proc. ekspertizių, atliktų iki 30 d. nuo teismo ar ikiteisminio tyrimo institucijos pavedimo ir tyrimui reikalingos medžiagos gavimo, rodiklį. Lietuvos teismo ekspertizės centras 2025 m. gavo 4578 pavedimus atlikti ekspertinį tyrimą, t. y. 5,7 proc. daugiau nei 2024 m. ir atliko 4462 tyrimų, t. y. 12 proc. daugiau nei 2024 m.

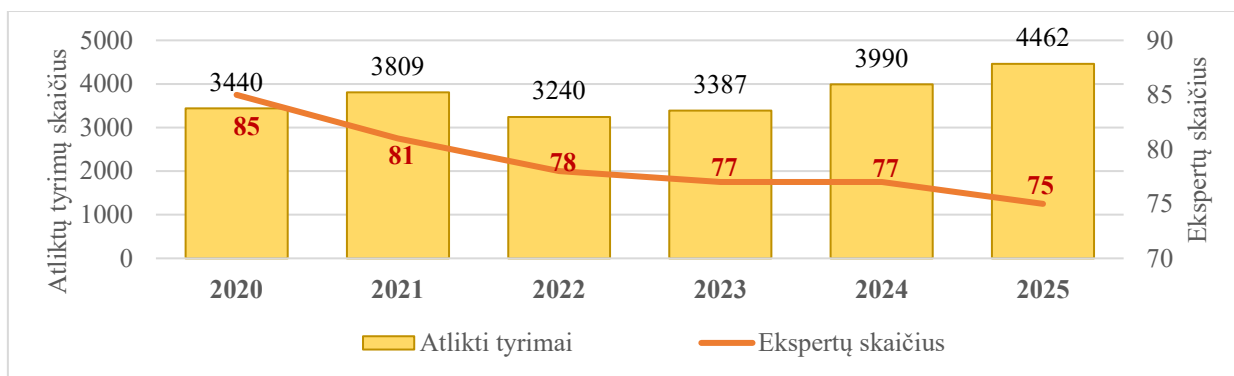
12 paveikslas. R-13-001-08-01-04-01 Iki 30 d. (vidutiniškai) nuo teismo sprendimo arba ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro užduoties ir kitos tyrimui reikalingos, įskaitant papildomą, medžiagos gavimo dienos atliktų ekspertinių tyrimų dalis, proc.

Duomenų šaltinis: Lietuvos teismo ekspertizės centro duomenys

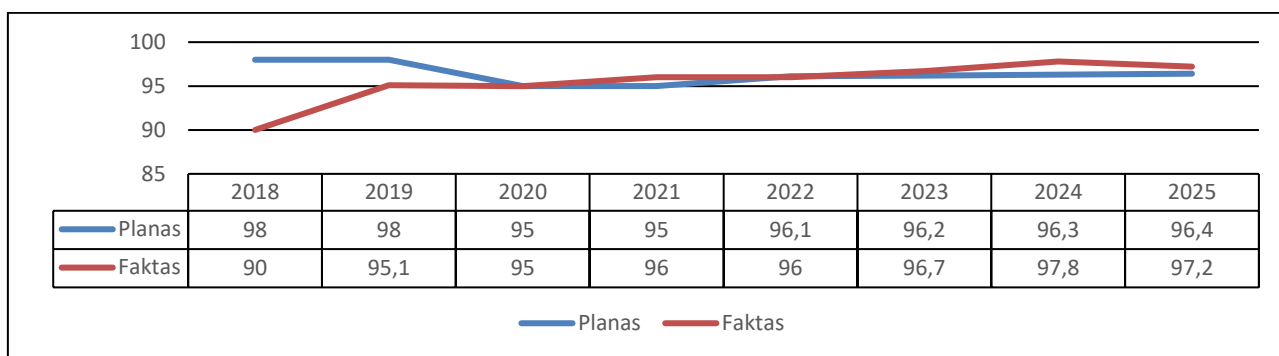
2025 m. iki 30 d. atlikta 72,3 proc. ekspertinių tyrimų (12 paveikslas) ir tai yra 1 proc. punktu mažiau nei 2024 m. ir ši mažėjimo tendencija, nors ir neženkli, pastebima nuo 2022 m. Tokią tendenciją nulėmė pastaraisiais metais nuolat augantis gaunamų ekspertinių tyrimų kiekis ir didėjantis jų sudėtingumas (daugiau gaunama daugiaobjekčių tyrimų). Palyginti su 2020 metais, 2025 metais gautų ekspertinių tyrimų kiekis išaugo 24,2 proc. Tuo tarpu ekspertų, atliekančių tyrimus sumažėjo, ir 2025 metais dirbo 75 ekspertai (dėl išėjimo į pensiją, motinystės atostogų ir pan.), kai 2020 metais tyrimus vykdė 85 ekspertai. Tačiau iki 30 dienų atliekamų tyrimų dalis nuo 2020 metų iki 2025 metų išaugo nuo 66,2 proc. iki 72,3 proc., kas rodo teigiamą šio rodiklio ilgalaikę tendenciją.

Palyginti su 2020 metais, 2025 metais atlikta 29,7 proc. daugiau ekspertinių tyrimų (13 paveikslas).

13 paveikslas. Atliktų tyrimų skaičius, vnt.

Duomenų šaltinis: Lietuvos teismo ekspertizės centro duomenys

Išliko pakankamai aukštas išvadų kategoriškumas ir sudaro 97,2 proc. (2023 m. – 96,7 proc., 2024 m. – 97,8 proc.). Įdiegtos naujos technologijos ir metodai, ekspertų vykdyta metodinė veikla bei teismo ekspertų kvalifikacijos tobulinimas lėmė aukštą išvadų kategoriškumo lygį.

14 paveikslas. R-13-001-11-06-01 Teismo ekspertizių ir kitų ekspertinių tyrimų išvadų kategoriškumas, proc.

Duomenų šaltinis: Lietuvos teismo ekspertizės centro duomenys

2025 m. Lietuvos teismo ekspertizės centro veikloje buvo naudojama 30 pagal LST EN ISO/IEC 17025:2018 standartą akredituotų metodų, kurie užtikrina ekspertinių tyrimų patikimumą tarptautiniu mastu. 2025 metais buvo surengti 9 mokymai, kuriuos išklusė 395 dalyviai (policijos ir kitų ikiteisminio tyrimo pareigūnai, prokuratūrų ir teismų darbuotojai, universitetų atstovai). 6 mokymai buvo praversti kontaktiniu būdu, 3 mokymai – nuotoliniu būdu savarankiško mokymosi platformoje. 2025 m. buvo įdiegta savarankiško mokymosi platforma Moodle ir šiuo būdu vykdyti mokymai susilaukė labai gero mokymų dalyvių įvertinimo. Lietuvos teismo ekspertizės centro teismo ekspertai taip pat dalyvavo Europos teismo ekspertizės institucijų tinklo (ENFSI) darbo grupių veikloje, Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūros (CEPOL) organizuojuose mokymuose, kituose mokymuose. Šiuose mokymuose kvalifikaciją kėlė 32 ekspertai (43 proc. visų ekspertų ir specialistų).

Įgyvendinant uždavinį buvo pasiekti pagrindiniai suplanuoti rezultatai. Nepaisant augančio darbo krūvio, sumažėjusio ekspertų skaičiaus, įdiegus naujos kartos programinę ir analitinę įrangą, pritaikius dirbtinio intelekto įrankius bei taikant ekspertų motyvavimo priemones, 2025 m. buvo užtikrintas Lietuvos teismo ekspertizės centro veiklos efektyvumo augimas. Ekspertinių tyrimų atlikimas laiku ir išvadų kategoriškumas sudaro sąlygas trumpinti ikiteisminio tyrimo ir teismo proceso terminus, didinti teisingumo sistemos veiksmingumą.

Pažangos uždavinys – 13-001-01-10 P Skatinti intelektinės nuosavybės kūrimą ir naudojimą**Svarbiausi veiklos rezultatai**

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į šalies geopolitinę situaciją ir finansines galimybes 2025–2028 m. laikotarpiui šio pažangos uždavinio priemonėms įgyvendinti finansavimas neskirtas, todėl uždavinio įgyvendinimui ir rodiklių pokyčiams įtaką daro tik tęstinės veiklos uždavinio, susijusio su pramoninės nuosavybės apsauga, įgyvendinimas.

Tęstinis uždavinys – 13-001-11-03 T Tinkamai registruoti išimtinės teises į pramoninės nuosavybės objektus ir informuoti visuomenę apie pramoninės nuosavybės apsaugą

Intelektinės nuosavybės svarbos populiarinimą ir visuomenės švietimą Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuras (toliau – VPB) vykdo bendradarbiaudamas su partneriais, kurdamas ir išnaudodamas įvairias sklaidos priemones ir platformas. Per 2025 m. padidėjo VPB administruojamos svetainės intelektine.lt lankytojų skaičius nuo 15000 lankytojų iki 21000. Svetainė skirta didinti visuomenės žinomumą apie intelektinės nuosavybės teikiamas galimybes ir svarbą valstybės pažangai. Didėjančių visuomenės susidomėjimas intelektinės nuosavybės svarba parodė ir VPB įgyvendinta akcija #RinkisKasTikra, kuri pasiekė įspūdingą 175 000 žmonių auditoriją bei didelio dėmesio sulaukęs antrą kartą organizuotas Registruoto metų prekių ženklo konkursas, kuriame varžėsi beveik 120 lietuviškų prekių ženklų. Augantis žinomumas įpareigoja VPB ieškoti naujų sprendimų ir kurti naujas paslaugas, ypač mažinančias administracinę naštą ir prisidedančias prie tvarumo. 2025 m. VPB tęsė nemokamą „Pro bono“ teisinių konsultacijų iniciatyvą, kurioje dalyvauja patentiniai patikėtiniai ir IN srityje besispecializuojantys advokatai, taip pat sėkmingai teikė nemokamos mediacijos paslaugas.

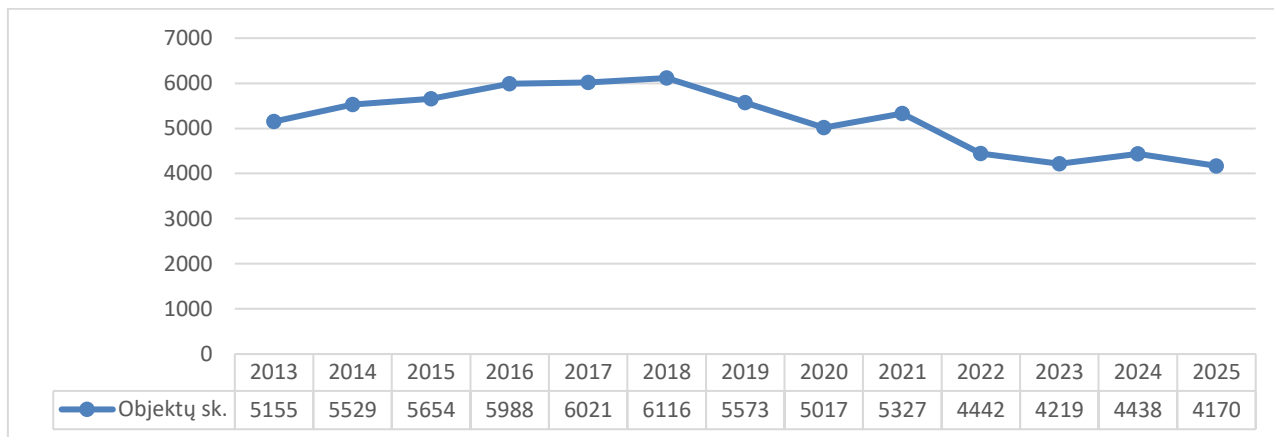
Aktyviai bendradarbiaudamas su Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (toliau – ESINT), Europos patentų tarnyba (toliau – EPT) ir Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacija (toliau – PINO), VPB ypatingą dėmesį skiria technologinių sprendimų, kurių dėka pareiškėjai galėtų greičiau ir efektyviau naudotis VPB teikiamomis paslaugomis, plėtojimui. Technologinių sprendimų sėkmę patvirtina naudotojų aktyvumas – 99 proc. prašymų pateikti elektroniniu būdu. Ypatingas 2025 m. pasiekimas – VPB suteiktas tarptautinis LST EN ISO/IEC 27001:2023 sertifikatas. Jis patvirtina, kad biure įdiegta ir palaikoma brandi informacijos, kibernetinio saugumo ir privatumo apsaugos informacijos saugumo valdymo sistema. Tai reikšmingas žingsnis pereinant nuo pasirėngimo prie nuolatinio, sistemiško saugumo valdymo, integruoto į kasdienes sprendimus ir procesus.

2025 m. fiksuotas toliau augantis prekių ženklų paraiškų skaičius bei ypač ryškus patentų paraiškų padidėjimas. Prie to prisidėjo VPB kartu su partneriais intensyviai populiarinamas EUIPO MVĮ fondo projektas, kuriuo Lietuvos mažosios ir vidutinės įmonės naudojami itin aktyviai

Nepaisant didėjančio paraiškų srauto, VPB išlaikė 1,5 mėnesio vidutinį terminą nuo prekių ženklo paraiškos pateikimo iki ekspertizės pradžios, atliepdami pareiškėjų lūkesčius dėl greitų, efektyvių ir patogių sprendimų. 2025 m. paduotų paraiškų skaičius, palyginti su 2024 m., padidėjo 8 proc.

Po dvejus metus iš eilės stebėtos pramoninės nuosavybės objektų registravimo mažėjimo tendencijos, 2024 m. 5 proc. išaugęs įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius (15 paveikslas) 2025 m. vėl sumažėjo iki 4170.

15 paveikslas. Įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius

Duomenų šaltinis: Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro duomenys

Pastebima, kad pramoninės nuosavybės objektai registruojami aktyviau tada, kai registravimui ir apsaugai skiriama parama, todėl tikimasi, kad statistikoje išsilaikys pozityvios tendencijos.

VPB 2025 m. daug dėmesio skyrė pramoninės nuosavybės apsaugą populiarinti ir informacinės bei metodinės pagalbos teikimui asmenims, siekiantiems apsaugoti teises į pramoninės nuosavybės objektus. Buvo organizuojami renginiai, konkursai, forumai, seminarai, mokymai, plečiamas bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis, daug dėmesio skirta jaunimo švietimui. Siekiant skleisti informaciją ir šviesti visuomenę apie intelektinę nuosavybę patvirtintas Intelektinės nuosavybės akademijos (toliau – IN akademija) 2025–

2027 m. veiklos planas. IN akademijos veiklos plane numatytais veiklomis bus siekiama suteikti žinių apie IN teises, jų svarbą, apsaugą ir gynimą, skatinti kūrybiškumą ir inovacijas, stiprinti ir plėsti nacionalinį, Europos Sąjungos ir tarptautinį bendradarbiavimą su kitomis organizacijomis ir institucijomis, konsultuoti kūrėjus, įmones ir verslininkus, kurie kuria intelektinę nuosavybę ir siekia jos apsaugos ir kuriems aktuali apgalvota jų IN portfelio valdymo strategija. 2025 m. pasirašyta sutartis dėl IN Akademijos internetinio puslapio sukūrimo, VPB skyriai parengė dalį turinio talpinimui į svetainę, į lietuvių kalbą išverstas IN pagrindų modulis parengtas EUIPO. Svetainės startas ir viešinimo kampanija numatyti 2026 metais.

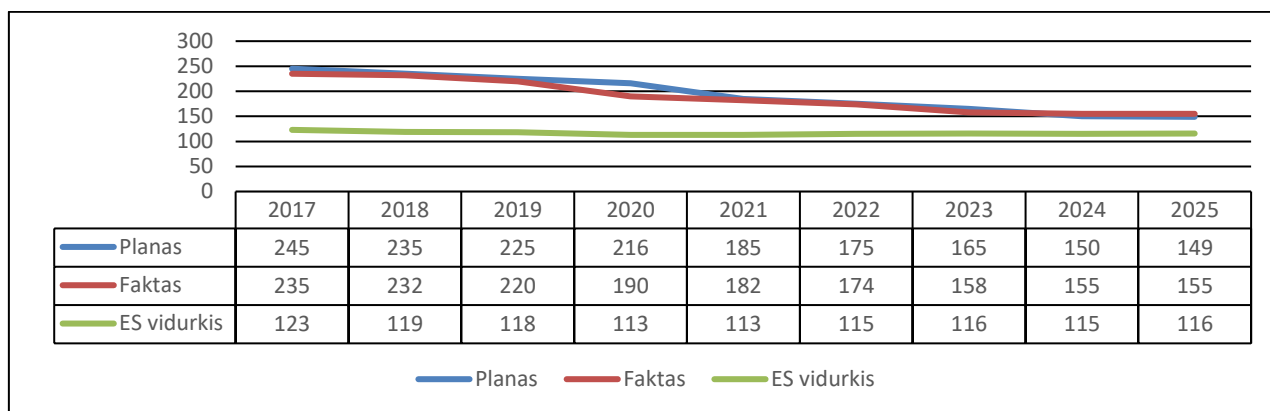
Programa 13-002 Bausmių sistema

Vykdamas programą įgyvendinamas pažangos uždavinys – **13-001-08-01 P Didinti teisingumo sistemos efektyvumą ir veiksmingumą**, ta apimtimi, kiek jis susijęs su baudžiamąja politika ir bausmių sistema.

Pažangos uždavinys – 13-001-08- 01 P Didinti teisingumo sistemos efektyvumą ir veiksmingumą

Ankstesniais metais priimti teisėkūros sprendimai prisidėjo prie baudžiamosios politikos subalansavimo bei sudarė sąlygas dažnesniam alternatyvių laisvės atėmimo institutų ir bausmių taikymui. Rengiant pakeitimus buvo planuojama, kad priimti sprendimai leis iki 2030 m. sumažinti skirtingų terminuotų laisvės atėmimo bausmių, o jų santykis su kitomis bausmėmis sudarys iki 15 proc., taip pat prisidės ir prie tikslų, kuriais siekiama mažinti neproporcingai didelį realių laisvės atėmimo bausmė atliekančių asmenų skaičių, – iki 2030 m. siekiama sumažinti šių asmenų skaičių iki 140 asmenų, tenkančių 100 tūkst. gyventojų. Pažymėtina, kad tokie tikslai laikytini labai ambicingais ir jų sklandus įgyvendinimas priklausys ne tik nuo teisėkūros sprendimų bei organizacinių priemonių, bet ir bausmių sistemos pertvarkai skiriamo finansavimo.

16 paveikslas. E-13-002-08-01-01 Lietuvos laisvės atėmimo vietų įstaigoje laikomų asmenų skaičius (100 tūkst. gyventojų)

Duomenų šaltinis: Lietuvos kalėjimų tarnybos duomenys

Pastebėtina, kad šis rodiklis (*15 paveikslas*) jau eilę metų kasmet nuosekliai mažėja, o 2025 m. pastebėtos rodiklio mažėjimo sulėtėjimo tendencijos, 2025 m. šis rodiklis išliko tame pačiame lygyje kaip ir 2024 m. Rodiklio ilgalaikės mažėjimo tendencijas lėmė pokyčiai baudžiamojoje ir bausmių vykdymo politikoje, kurie buvo orientuoti į probacijos ir alternatyvių laisvės atėmimui bausmių taikymo plėtrą, nuteistųjų resocializacijos proceso efektyvinimą. Tačiau palyginti su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, Lietuvoje vis dar fiksuojamas didesnis įkalintų asmenų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų – Lietuvoje 100 tūkstančių gyventojų tenka 155 įkalintieji (nuteistieji ir suimtieji) (2026 m. sausio 1 d. duomenys), tai yra 35 proc. daugiau negu Europos Sąjungos vidurkis.

Programa taip pat įgyvendinamas 8.2 pažangos uždavinys „Didinti bausmių vykdymo sistemos efektyvumą“.

Pažangos uždavinys – 13-001-08- 02 P Didinti bausmių vykdymo sistemos efektyvumą

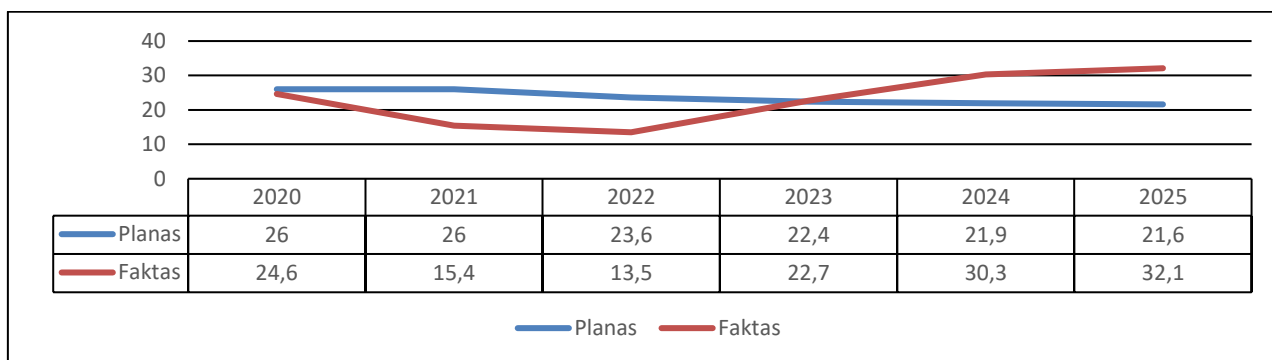
Įsigaliojus Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymui ir su juo susijusiems teisės aktams, iš esmės reformuota visa bausmių vykdymo sistema – tiek organizacinė struktūra, tiek teisinė aplinka. Įtvirtintos naujos priemonės, motyvuojančios nuteistuosius keisti savo elgesį, prisideda prie veiksmingesnio nuteistųjų resocializacijos ir jų sėkmingesnės integracijos po bausmės atlikimo proceso, o taip pat ir visuomenės saugumo didinimo.

Itin didelis dėmesys skirtas nuteistųjų resocializacijos procesui: resocializacijos priemonių (nuteistųjų nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo instrumentų, elgesio keitimo programų) ir pusiaukelės namų plėtrai, lygtinio paleidimo komisijos veiklos optimizavimui ir aukščiausios kvalifikacijos ekspertų į šia komisiją pritraukimui, taip pat bausmių vykdymo sistemos personalo kvalifikacijos tobulinimui. Taip pat buvo tęsiamas darbas specialiaame padalinyje „TOG“, kuriame specialių resocializacijos metodų ir instrumentų pagalba dirbama su sudėtingiausiais bausmių vykdymo sistemos klientais – nuteistaisiais, kurių nusikalstamo elgesio rizika yra aukšta.

Statistiniai duomenys rodo, jog kalinių skaičiaus mažėjimo tendencijos sulėtėjo. 2025 m. pabaigoje laisvės atėmimo vietų įstaigoje buvo laikoma 4487 asmenų (2024 m. pabaigoje – 4480, 2023 m. pabaigoje – 4551 asmenys), iš kurių 3909 buvo nuteisti terminuotu laisvės atėmimu, laisvės atėmimu iki galvos ir arešto bausme, 578 – suimtieji. Vidutinis įkalintų asmenų skaičius 2024 m. buvo 4512 ir palyginti su 2024 m. sumažėjo 27 asmenimis, arba 0,6 proc., kai tuo tarpu 2024 m. vidutinis įkalintų asmenų skaičius sumažėjo 5,3 proc.

Įgyvendinant pažangos uždavinį, siekiama žemiau nurodomų stebėsenos rodiklių reikšmių.

17 paveikslas. E-13-002-08-02-01 Asmenų, grįžusių į laisvės atėmimo vietas, dalies mažėjimas, proc.

Duomenų šaltinis: Lietuvos kalėjimų tarnybos duomenys

Kriterijus parodo per ataskaitinius metus laisvės atėmimo bausmės nuteistųjų asmenų, kurie buvo anksčiau paleisti iš laisvės atėmimo vietų įstaigos ir per dvejus metus nuo paleidimo padarė naujus nusikaltimus ir grįžo į šią įstaigą, procentą, o tuo pačiu leidžia vertinti priemonių, taikomų sumažinti pakartotinį nusikalstamumą, efektyvumą bei nuteistųjų resocializacijos proceso veiksmingumą (16 paveikslas).

Per 2025 metus į laisvės atėmimo vietų įstaigą atlikti laisvės atėmimo bausmės atvyko 1555 asmenys (2024 m. – 1688, 2023 m. – 2270, 2022 m. – 2138), iš jų 454 nuteistieji jau buvo anksčiau paleisti iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, bet per dvejus metus nuo paleidimo padarė naujų nusikaltimų ir grįžo į laisvės atėmimo vietų įstaigą (2024 m. tokių asmenų buvo 396, 2023 m. tokių asmenų buvo 421, 2022 m. – 204). Taip pat 2025 m. į laisvės atėmimo vietų įstaigą atvyko 67 lygtinai paleisti nuteistieji, kurie pažeidė lygtinio paleidimo sąlygas ir teismo nutartimi buvo grąžinti į laisvės atėmimo vietų įstaigą atlikti likusios laisvės atėmimo bausmės dalies (2024 m. tokių nuteistųjų buvo 116, 2023 m. tokių nuteistųjų buvo 117, 2022 m. – 97). Rodiklio faktinė reikšmė pablogėjo – nors 2025 m. sumažėjusio asmenų atvykusių atlikti laisvės atėmimo bausmės skaičius, tačiau tokių, kurie buvo anksčiau paleisti iš laisvės atėmimo vietos, bet sugrįžo į laisvės atėmimo įstaigą, skaičius išaugo nuo 396 – 2024 m. iki 454 – 2025 m.

Įgyvendinant pažangos uždavinį 13-002-08-02 „Didinti bausmių vykdymo sistemos efektyvumą“ 2025 m. buvo tęsiamas įgyvendinimas pažangos priemonės – 13-002-08-02-01 PP „Modernizuoti bausmių vykdymo sistemos infrastruktūrą“.

2025 m. buvo baigtas įgyvendinti pažangos priemonės 13-002-08-02-01 „Modernizuoti bausmių vykdymo sistemos infrastruktūrą“ veiklos „Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas“ projektas „Perimetro apsaugos sistemų modernizavimas“. Gerinant saugią aplinką kalėjimuose per 2022–2025 m. buvo įgyvendinti nauji techniniai saugumą užtikrinantys sprendiniai, atnaujinant perimetro apsaugos signalizacines

sistemas, inžinerines, technines ir kitas apsaugos priemonės režimo teritorijose Alytaus kalėjime, Pravieniškių 1-ajame kalėjime, Marijampolės kalėjime ir Pravieniškių 2-ajame kalėjime. Įgyvendinant minėtą projektą 2025 m. buvo panaudota 2 767 665 Eur, bendrai nuo projekto įgyvendinimo pradžios (nuo 2022 m.) – 8 016 226 Eur, planuota – 8 760 tūkst. Eur.

Įgyvendinant pažangos priemonės veiklą „Naujos kartos bausmių vykdymo įstaigos infrastruktūros sukūrimas“ vyko viešojo ir privataus sektorių partnerystės investicijų projekto „Šiaulių tardymo izoliatoriaus iškėlimas iš miesto centrinės dalies į Šiaulių r. sav., Ginkūnų sen., Malavėniukų k.“ viešojo pirkimo procedūros. Pasirinktam projekto įgyvendinimo būdai pritarė Vyriausybė² – patvirtintas partnerystės sutarties laikotarpis – iki 15 metų. Lietuvos kalėjimų tarnyba įgaliota, įvykdžius Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“, nustatytas sąlygas, pasirašyti valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį ir įgyvendinti partnerystės projektą. Nuo 2023 m. pagal viešųjų pirkimų numatytas procedūras buvo vykdomas konkurencinis dialogas su galimais šio projekto vystytojais. 2025 m. nepavyko užbaigti šios viešųjų pirkimų procedūros dėl užsitęsusių teisminių ginčų. Partnerystės sutartį planuojama pasirašyti tuomet, kai baigsis teisminiai ginčai, susiję su šiuo viešuoju pirkimu.

Įgyvendinant pažangos priemonę „Modernizuoti bausmių vykdymo sistemos infrastruktūrą“ siekiama stebėsenos rodiklio R-13-002-08-02-01-01 Modernizuotų laisvės atėmimo vietų dalis nuo visų laisvės atėmimo vietų, proc. Prie šio rodiklio gerinimo prisideda ir tęstinės veiklos lėšomis įgyvendinami projektai. 2025 m. buvo vykdomi Marijampolės ir Pravieniškių 2-ojo kalėjimų apsaugos perimetro modernizavimo projektai, kuriuos įgyvendinant perimetro stebėjimas gyvai keičiamas vaizdo kameromis su įvairiomis analitinėmis galimybėmis; vaizdo kameros turi sąsajas su kitais perimetre įrengiamais elektroniniais apsaugos barjeriais; apsaugos perimetre diegiami tūriniai infraraudonųjų spindulių barjerai ir kt. Modernizuotų laisvės atėmimo vietų dalis nuosekliai auga, tačiau palyginti su 2024 m. nepasikeitė ir išliko 56 proc. (17 paveikslas). Nuteistųjų (suimtųjų) bausmės atlikimo ir laikymo sąlygų gerinimas – labai svarbus bausmių vykdymo sistemos siekis, kad laisvės atėmimo vietų įstaigoje būtų sudarytos orios bei saugios gyvenimo sąlygos, kiek įmanoma mažinančios neigiamus laisvės atėmimo bausmės padarinius, suteikiančios nuteistiesiems galimybes ugdyti socialinius, darbo ir bendravimo įgūdžius, būtinus sėkmingai integracijai į visuomenę išėjus į laisvę.

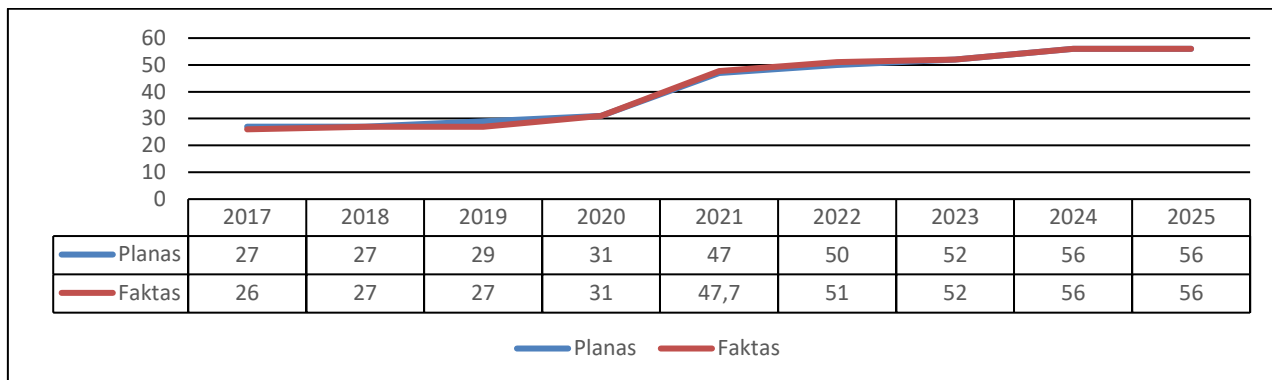
2025 m. investicijų projektui „Alytaus pataisos namų bendrabučio Nr. 2 rekonstravimas“ įgyvendinti buvo skirta 1 005 tūkst. Eur, panaudota – 140 tūkst. Eur. Planinės projekto įgyvendinimo dalies (100 proc.) nepavyko pasiekti dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų, neįrengtų lokaliųjų sektorių ir pasivaikščiojimo kiemelių. Planuojama perkelti į 2026 m. biudžetą 2025 metais nepanaudotą lėšų likutį ir iki 2026 m. rugsėjo mėn. įrengti pastato lokaliuosius sektorius, pastatant aptvėrimus ir pasivaikščiojimo kiemeliais, atlikti inžinerinių statinių inventorizaciją bei įforminti statybos užbaigimo deklaraciją.

2025 m. vyko parengiamieji darbai naujo laikotarpio Norvegijos finansinio mechanizmo programos įgyvendinimui. 2025 m. gruodžio 2 d. pasirašytas Lietuvos Respublikos ir Norvegijos Karalystės susitarimo memorandumas dėl 2021–2028 m. Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimo, pagal kurį bus įgyvendinama programa „Teisingumas“, apimanti ir bausmių vykdymo sistemos vystymą. Šiuo metu kartu su programos donorų partneriais (Norvegijos bausmių vykdymo direktoratu) rengiama nurodytos programos koncepcija, kurioje planuojamos konkrečios projektinės veiklos, prisidėsiančios prie kalėjimų infrastruktūros modernizavimo, bausmių vykdymo sistemos personalo kvalifikacijos gerinimo ir šios sistemos įstaigų veiklos efektyvumo didinimo. Finansinių mechanizmų valdybai patvirtinus programos „Teisingumas“ koncepciją (planuojama – 2026 m. II ketv.), bus pasirašyta šios programos įgyvendinimo sutartis ir skirtos lėšos suplanuotų projektinių veiklų įgyvendinimui.

Lietuvos kalėjimų tarnyba kartu su partneriais (Informatikos ir ryšių departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos probacijos tarnyba, Lietuvos advokatūra, Nacionaline teismų administracija) nuo 2023 m. įgyvendina projektą Nr. 02-088-P-0005 „Bausmių vykdymo sistemos elektroninių paslaugų skaitmeninio sprendimo sukūrimas“. Projekto tikslas – pagerinti bausmių vykdymo sistemoje teikiamų paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybę, sukuriant inovatyvų bausmių vykdymo sistemos elektroninių paslaugų skaitmeninį sprendimą, turintį sąsajas ir su kitų institucijų valdomomis sistemomis. Projektą pilnai užbaigti planuojama 2026 m. II ketv., 2025 m. pabaigoje įgyvendinto projekto dalis – 88 proc.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2022 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. 746 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Šiaulių tardymo izoliatoriaus iškėlimas iš miesto centrinės dalies į Šiaulių r. sav., Ginkūnų sen., Malavėniukų k.“

18 paveikslas. R-13-002-08-02-01-01 Modernizuotų laisvės atėmimo vietų dalis nuo visų laisvės atėmimo vietų“, proc.

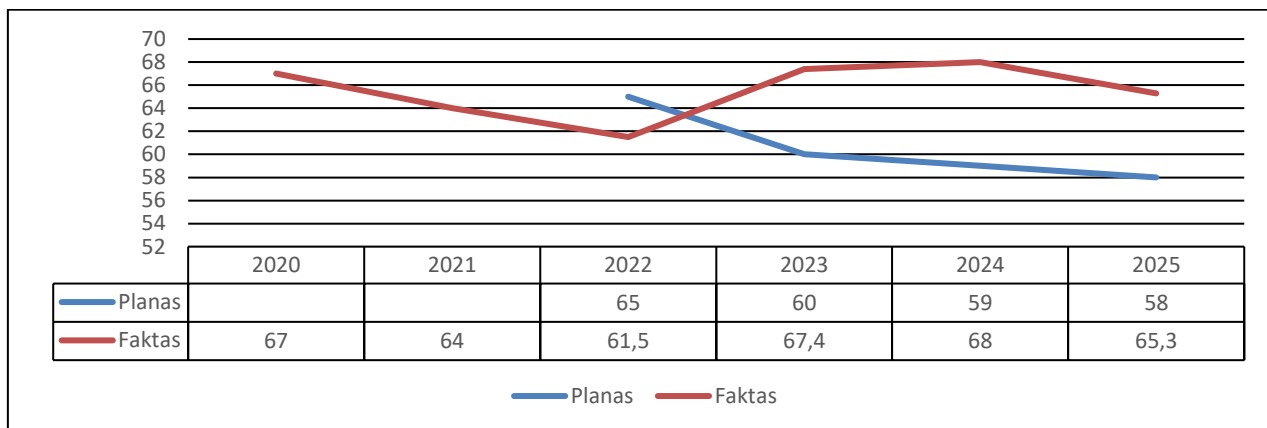

Duomenų šaltinis: Lietuvos kalėjimų tarnybos duomenys

Tęstinis uždavinys – 13-002-12-01 T Užtikrinti optimalią bausmių vykdymo sistemos veiklą

Įgyvendinant tęstinės veiklos uždavinį **13-002-12-01 T Užtikrinti optimalią bausmių vykdymo sistemos veiklą**, siekiama rodiklio R-13-002-12-01-02 Nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmes ne pirmą kartą, dalis, proc. reikšmės pagerėjimo. Šis kriterijus parodo nuteistųjų, kurie atlieka laisvės atėmimo bausmę ne pirmą kartą, ir visų atliekančių bausmę nuteistųjų santykį ir sudaro sąlygas vertinti nusikalstamų veikų recidyvo lygį, taip pat kaip nusikaltusiems asmenims atlikus bausmę sekasi grįžti ir integruotis į visuomenę. Nors planuota rodiklio Nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmes ne pirmą kartą, dalis 2025 m. nebuvo pasiekta, tačiau sumažėjo palyginus su 2024 m. ir nukrito iki 65,3 proc. (19 paveikslas).

19 paveikslas. R-13-002-12-01-02 Nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmę ne pirmą kartą, dalis, proc.

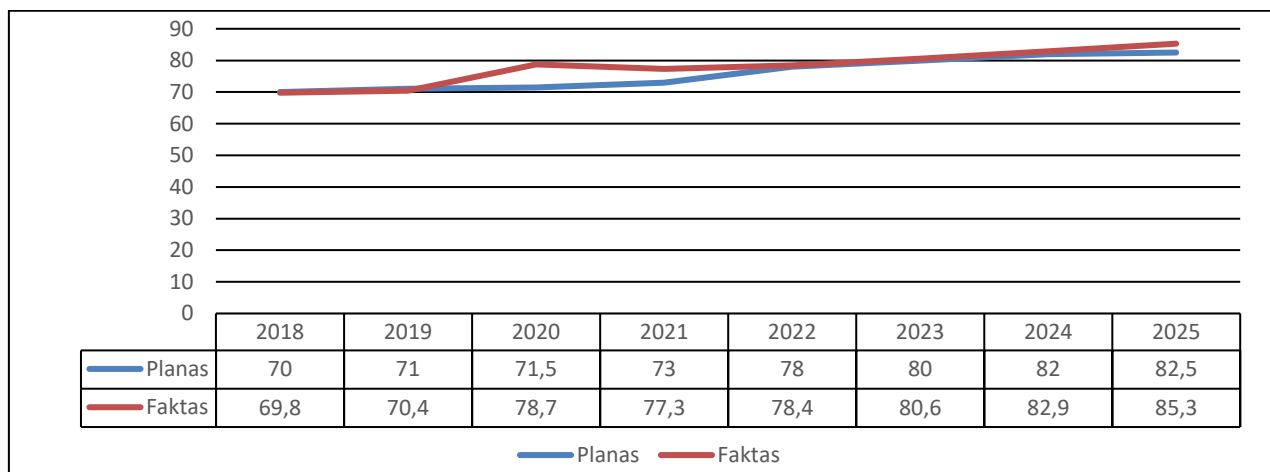

Duomenų šaltinis: Lietuvos kalėjimų tarnybos duomenys

2025 m. Lietuvos probacijos tarnybos prioritetai buvo orientuoti į resocializacijos priemonių vykdymo kokybę, teismo sprendimų vykdymo kontrolės bei vienodos praktikos užtikrinimą, darbo krūvio visuose skyriuose subalansavimą, pareigūnų ir darbuotojų saugumo stiprinimą, visuomenės pasitikėjimo LPT stiprinimą. 2025 m. Lietuvos probacijos tarnybos sėkmingai įgyvendino pavestus uždavinius, užtikrinant visuomenės saugumą, mažinant nusikalstamų veikų recidyvą ir tobulinant nuteistųjų resocializacijos procesą.

Probacijos veiksmingumas 2025 m. pasiekė 85,3 proc., ir palyginti su 2024 m. išaugo 2,4 procentinio punkto (2024 m. – 82,9 proc.).

20 paveikslas. R-13-002-12-01-01 Probacijos veiksmingumo lygis (atlikusių bausmę, baudžiamojo poveikio priemonę ir įvykdžiusių probacijos sąlygas asmenų dalis), proc.

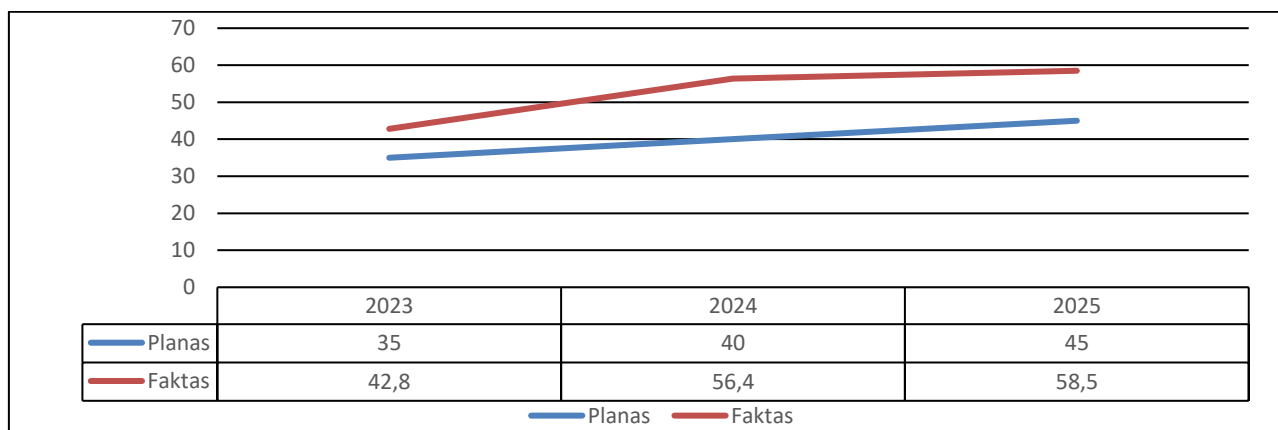

Duomenų šaltinis: Lietuvos probacijos tarnybos duomenys

Probacijos veiksmingumo lygio rodiklis parodo Lietuvos probacijos tarnybos registre esančių asmenų, įvykdžiusių bausmę (probacijos sąlygas ar baudžiamojo poveikio priemones), procentą ir atskleidžia probacijos tarnybos veiklos efektyvumą, vykdant nuteistųjų priežiūrą ir prisidedant prie nusikaltimų recidyvo mažinimo bei visuomenės saugumo didinimo. 2025 m. didelis dėmesys buvo skiriamas resocializacijos stiprinimui. Veikloje pilna apimtimi buvo pradėtos taikyti 3 naujos tikslinės elgesio keitimo programos, įsigytos 2024 metais, įgyvendintos priemonės, tiesiogiai prisidėjusios prie probacijos efektyvumo augimo: įsteigtos elgesio rizikos vertintojų pareigybės sudarė prielaidas kompetentingam probuojamųjų pakartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimui, o tai leido individualiai suplanuoti ir vykdyti efektyvias ir tarpusavyje subalansuotas, individualizuotas elgesio kontrolės ir resocializacijos priemones.

2025 m. Lietuvos probacijos tarnybos priežiūroje buvo 27380 asmenų, iš jų 6432 probuojamieji, iš kurių 2864 išregistruoti iš duomenų registrų, iš jų 2442 įvykdė probacijos sąlygas.

21 paveikslas. R-13-002-12-01-01-01 Nuteistųjų, įtrauktų į Lietuvos probacijos tarnybos registrą, dalyvavusių elgesio keitimo programose, dalis, proc.

Duomenų šaltinis: Lietuvos probacijos tarnybos duomenys

Per metus probacijos pareigūnai buvo atsakingi už daugiau nei 27 tūkst. asmenų elgesio kontrolę ir resocializacijos priemonių taikymą. Iš 12669 LPT priežiūroje buvusių probuojamųjų ir laisvės apribojimo bausmė nuteistųjų asmenų, stebimų elektroninio stebėjimo priemonėmis skaičius – 2753, tai sudaro 21,7 proc. 2024 m. elektroninio stebėjimo priemonėmis buvo stebimi 3 476 asmenys, tai sudaro 28,5 proc. 2025 m. 58,5 proc. nuteistųjų, įtrauktų į Lietuvos probacijos tarnybos registrą, dalyvavo elgesio keitimo programose (20 paveikslas) ir 96,7 proc. jas baigė. Taip pat sumažėjo procentinė dalis nuteistųjų, vengusių probacijos ar bausmės atlikimo.

13-003 Teisingumo ministerijos valdymo programa

Tęstinis uždavinys – 13-003-13-01 T Užtikrinti politikos formavimą ir jos įgyvendinimo organizavimą teisingumo ministro valdymo srityse

Įgyvendinant uždavinį siekiama užtikrinti skaidrumą ir darną formuojant teisingumo ministro valdymo sričių valstybės politiką ir jos veiksmingą įgyvendinimą, vykdant nuoseklią politikos įgyvendinimo priežiūrą ir koordinavimą. Nuolat sudaromos sąlygos Teisingumo ministerijos administracijos padaliniams optimaliai vykdyti veiklą, kad būtų užtikrintas efektyvus Teisingumo ministerijai priskirtų funkcijų atlikimas. Organizuodama savo veiklą Teisingumo ministerija siekia nuosekliai didinti darbo ir veiklos sąlygų patrauklumą, efektyviai ir racionaliai valdyti valstybės išteklius ir turtą, užtikrinti informacijos ir asmens duomenų saugumą, stiprinti administracinius gebėjimus, pasitelkdama šiuolaikines informacijos valdymo priemones didinti valdymo efektyvumą, nuolat suteikti visuomenei aktualią ir suprantamą informaciją apie politikos įgyvendinimą teisingumo ministrui priskirtose valdymo srityse, ministerijos veiklą, planuojamus ir priimtus sprendimus.

Siekiant užtikrinti optimalų Lietuvos pasirengimo pirmininkauti nuo 2027 m. sausio 1-osios iki birželio 30 dienos Europos Sąjungos Tarybai procesą ir sklandų darbą pirmininkavimo metu, jau nuo 2025 m. pradėtas pasirengimo pirmininkavimui procesas (pirmininkavimo komandų formavimas, kvalifikacijos kėlimas, renginių planavimo procesas, papildomų žmogiškųjų išteklių (specialiųjų atašė) pritraukimas).

III SKYRIUS

VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ IR VALSTYBĖS KONTROLIUOJAMŲ VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ VEIKLOS REZULTATAI

Pastaba. Vilniaus apygardos teismo 2023 m. liepos 18 d. nutartimi VĮ „Mūsų amatai“ pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto, 2025 m. buvo tęsiami įmonės likvidavimo veiksmai.

Teisingumo ministro valdymo srityse nėra veikiančių viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra valstybė.

Teisingumo ministrė

Rita Tamašunienė

Strateginio planavimo ir stebėsenos grupės vadovas

Artūras Dembskis